

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. 8
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

V I E N Y B Ė

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

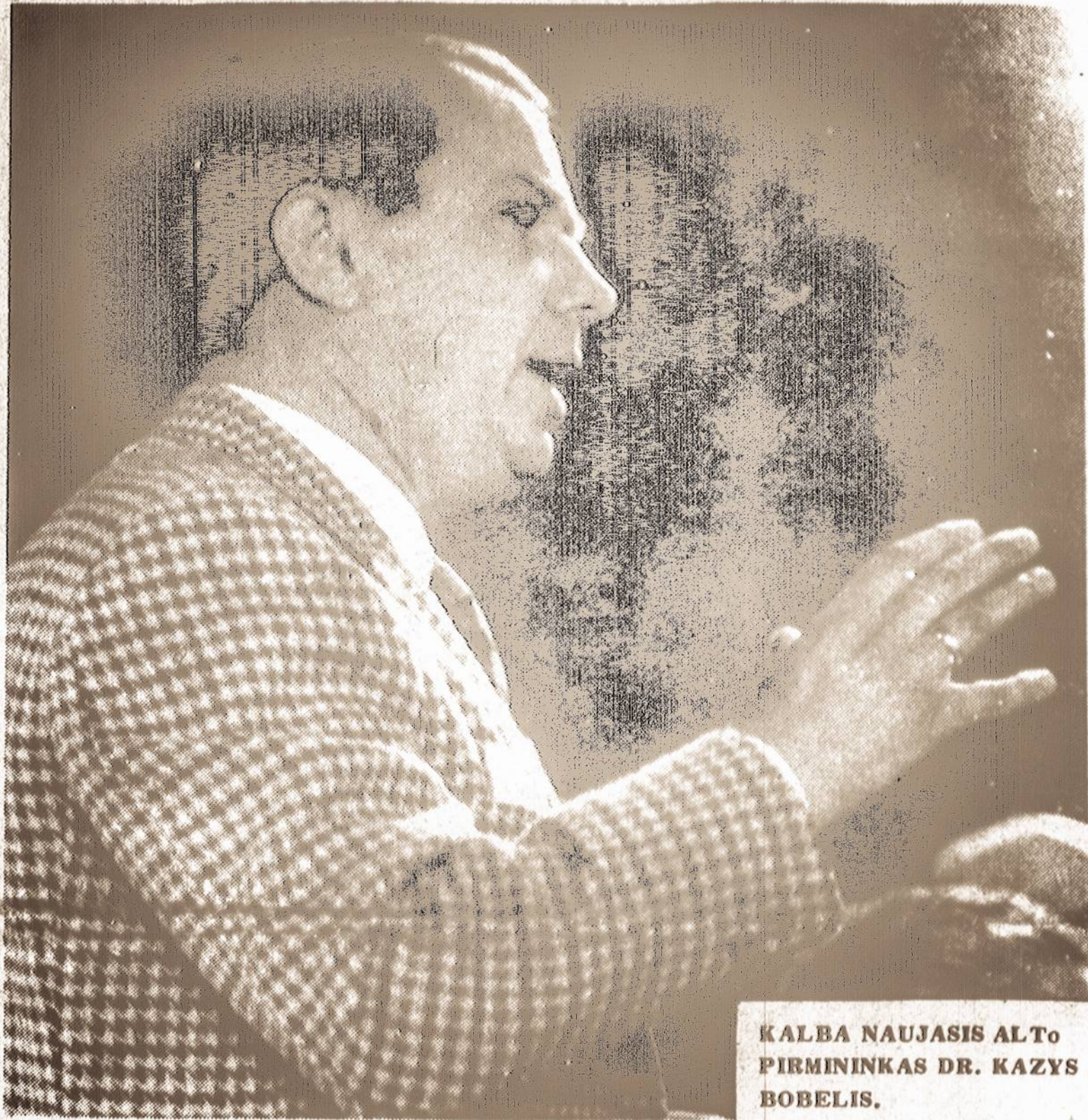
85 M. 2 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1971 M. VASARIO (FEBRUARY) 5 D.

Telephone:
APplegate 7-7257

Kaina 30 C.

KALBA NAUJASIS ALT
PIRMINKAS DR. KAZYS
BOBELIS.

ALB nori susijungti su ALT

JAV Bendruomenės taryba savo sausio 16-17 sesijoje Philadelphia, Pa., įgalioto centro valdybą pradėti derybas su abiem organizacijom susijungti. Naujoji jungtinė organizacija "pilnai atstovautų visai JAV lietuvių visuomenei ir vykdytų visus jos politinius bei kultūrinius uždavinius", sakoma t-bos nutarime.

Atrodo, kad tokių žygių imtis paskatino kasmetinis tampymas dėl Vasario 16-tosios aukų paskirstymo ir dėl nuolatinio ALT-os silpnėjimo. Be to, konsolidacinis procesas yra natūralus reiškinys biznyje ir politikoje.

Toji pat tarybos sesija pavedė cv "įgyvendinti suvienyto fondo mintį laisvinimo reikalams finansuoti". Atrodo, jog tai yra kompromisinis pasiūlymas aukoms dalintis klausimui išspręsti, jeigu planas abi organizacijas sujungti nebūtų įgyvendintas.

Už įgyvendinimą kalba faktas, kad dabartinis ALT-os pirmininkas dr. K. Bobelis yra kartu ir veiklus Bendruomenės veikėjas. Prieš tokio plano pasisekimą yra ALT-os tradicija ir, tikriausiai, dauguma ALT-os sudėtinųjų organizacijų.

ALT-a yra esmėje senųjų ateivių organizacija, įsteigusi dar pirm dipukai atvyko į Ameriką. Pastarieji, netilpdami esamųjų organizacijų rėmuose, įsteigė JAV bendruomenę altininkų ir kitų senųjų ateivių pykčiui.

Tie patys žmonės didele dalimi ir dabar tebestovi abiejų organizacijų vadovybėse. Manyti, kad tų žmonių įsitikinimai per 20 metų galėjo pakisti -- būtų tas pat, kas būtų neigti lietuvių užsispyrusi ir nelanksty būda.

Buvęs ALT-os ilgametis sekretorius a. a. dr. P. Grigaitis tur būt jau dabar karste vartosi vien tik išgirdęs apie tokį sumanymą. Toks susijungimas juk nieko kito nereikštų, kaip ALT-os ištirpimą Bendruomenėje, nes toji, būdama jaunesnė ir galvališkesnė veikianti pasauliniu mastu, juk negalėtų būti pajungta ALT-ai.

Kad riboti susitarimai tarp organizacijų galimi, rodo VLIK-o ir ALT-os pirmininkų sutartis, kuria šiemet "JAV Vasario 16-tosios proga renkamos aukos skiriamos Lietuvai laisvinti ir siunčiamos ALT-ai".

Iš surinktųjų pinigų ALT-a skirsianti VLIK-ui "sutartą sumą." Kitos organizacijos, suprask Bendruomenė, "vykdo vėjus savo reikalams kitais mėnesiais".

Pastarasis susitarimas rodo ne tiek ALT-os stiprybę, kiek VLIK-o lankstumą, vadovaujant energingam pirmininkui dr. J. Valiūnui iš New Yorko. Neabejojama, toks susitarimas sustiprino ALT-os poziciją būsimose derybose su Bendruomene, jeigu tas derybas pasisektų kada nors pradėti. Beje, sunku tikėti, kad Bendruomenės taryba būtų davusi savo cv tokius svarbius įgaliojimus deryboms su ALT-a, pirma neišzondavusi ALT-os veikėjų apie tokių derybų galimybes.

Aišku, kad bet kokia konsolidacija, sukurianti didesnius vienetus, Amerikos Lietuviams išeitų tik į naudą. Didesni vienetai yra pajėgesni bet kokiame darbe dirbti. Juose lengviau rasti gabesnių žmonių tiems darbams vykdyti, o patys darbai milžiniški -- Lietuvos valstybės atstatymas ir lietuvių išlaikymas už Lietuvos ribų.

Pirmoji lietuviška knyga anglų kalba

Olandų leidykla "Van Gorcum" šių metų pradžioje išleido Martyno Mažvydo Katekizmą - pirmąją lietuvišką knygą. Leidinį spaudai parengė Northwestern universiteto (Chicago, Ill.) profesorius Gordon B. Ford, Jr., žinomas lituanistas. Kiek anksčiau jis išleido Baltramiejaus Vileto Katekizmą ir senųjų lietuviškų tekstų chrestomatiją.

Leidinyje "The Old Lithuanian Cateckism of Martynas Mažvydas (1547)" duodamas visas autentiškas pirmosios lietuviškos knygos tekstas ir pagrečiui tikslus jo vertimas į anglų kalbą. Leidinio pradžioje trumpai aptariamas Martyno Mažvydo gyvenimas ir jo raštai. Knygos pabaigoje įdėtas svetimybių, randamų Katekizmo kalboje, žodynėlis.

Amerikoje bus išleista nauja biblija, kurią per 25 metus skrupulingai vertė 51 mokslininkas-kalbūninkas-vertėjas. Į anglų kalbą betarpiškai verčiama biblija iš bibliinių kalbų: hebrajų, graikų ir aramajų. Įdomiausia, kad Jėzus kalbėjo aramajų kalba. Vertėjai mokslininkai naudojami ir archeologiniais radiniais, bei negyvojoje žyroje rastais užrašais - scrolls.

Iki šiol pasaulyje skaitomos Biblijos buvo verstos iš lotynų kalbos 1565 m. Atrodo, kad naujieji biblijos vertėjai rado daug pakeitimų.

Israelio vyriausybė dėkoja pasaulio žydams, kurie gina savo tautos reikalus. Bet griežčiausiai pasmerkė teroristus, sutinka su faktu, kad juos reikia bausti, nes jie nužmogina žydų tautą.

DR. J. K. VALIŪNAS, VLIKo pirmininkas. Prieš 25 metus Vokietijoje buvo įsteigta Bendruomenė. VLIKui persikėlus į JAV - ALTas gelbsti VLIKui finansiškai iš Vasario 16-tosios surinktų aukų.

OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD
was established in 1886 by Juozas J. Paukstys in Plymouth, Pa. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. 11201.

VIENYBĖ co-owners are: Valerie Tysliava and Joseph N. Tysliava. It is published bi-weekly by Valerie Tysliava, Ann Vaivada and Jonas Valaitis. Editor: Jonas Valaitis, Managing Editor: Valerie Tysliava; Senior Editor: Vytautas Širvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Contributing Editors: Prane Lapiene, Juozas Kreivenas, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zatorius.

SUBSCRIPTION RATES: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. Editorial and Administrative Offices located at 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Tel.: APplegate 7-7257.

mes

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Žodžius "patriotizmas" ir "nacionalizmas" versti į lietuvių kalbą gal būt būtų tiksliausia — "tėvynės meilė" ir "tautininkiškumas". Abu žodžiai, ir lietuviuose ir kitose tautose, prasme neprilygsta, nes tėvynę galima mylėti ir nebūti tautininku, o galima būti tautininku — ir tėvynės nemylėti.

Tėvynės Mylėtojų draugiją Illinois valstybėje įregistruodami, Chicagos lietuviai jos vardą angliškai tiksliai išvertė Lithuanian Patriots Association.

Iš kitos pusės Tautinė Sandara, save angliškai vadina Lithuanian National League.

Abiejų organizacijų nariai yra tėvynės mylėtojai, nors vienu metu sandariečiai sunėrė rankas su anais laikais tėvynės nemylinčiais bolševikais, Smetonos vyriausybei griauti.

* * * * *

Kaž kas kaž kur tai yra pasakęs būk likimas kaip kada užkaria tą patį — dusyk išgyventi: vieną — karžygiškai, kitą — kvailai.

Lietuvių išeiviją Amerikoje jau sukako daugiau šimtas metų. Pradžioje — tuoj kilo gyvybinis reikalas — atsirasti tautinei liberalinei srovei, kuri siektų puoselėti teisę — kiekvienam lietuviui prisilaikyti savų minčių, bet kad šiuos įvairiaminčius kartu jungtų ir bendriesiems tautos reikalams.

Tokia dalykų būklė ypač pirmą sykį Amerikos lietuviuose sužibėjo, kai dr. J. Šliupas ("laisvamanis"), kun. Burba ("klerikalas") ir Vienybės leidėjas ("tautietis") Juozas Paukstys, 1890 metais susitarė bendrai dirbti — tėvynės meilės vėdin. Bet... lietuvių Vienybė greit subyrėjo ir Amerikos lietuviai pasirinko kelią — gyventi atskiromis "srovėmis"...

* * * * *

Įdomu, kad tautinės liberalinės srovės reikalą pajuto iš "autoritarinės" Lietuvos atvykę 30,000 "tremtinių." Tiesa, vien tuoj sutapo su poeto Juozo Tysliavos leidžiamąja Vienybė ir padėjo jam šį seną laikraštį padaryti garbingu šios srovės organu koku savo istorijoj jis vis ir buvo. Dalis, tačiau, prisilėmė ir išpareigojo veikti senųjų Amerikos lietuvių įkurtuose laikraščiuose, kuriuose — tik labai iš lėto ir palaipsniui išdrįsta pagyventi Vaižganto nuotaika Šliupui: "Jonai, tave myliu ir mylėsiu, bet tavo raštus deginau ir deginsiu."

Dauguma senuosiuose suoluose atsistodusiųjų pakilo deginti ir ne-taip — kaip jie nori — galvojančiųjų lietuvių raštus ir juos pačius. Bet atsirado ir būrelis, kuris, kaip Lietuvos liaudininkai, kurie negalėdami sugyventi su politiniais bendraminčiais, senais Amerikos lietuviais sandariečiais — sukūrė naują Sėją, vėliau pakilo ir įkūrė Vienybė "mimė-

Tęsiama 12 psl.

Gianakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

KULTŪRINIAI CENTRAI

Nuo seniausių laikų visuose kraštuose kultūrinis gyvenimas paprastai vyksta tam tikruose centruose. Provincija tėra materialinių gėrybių gamintoja ir kultūrinio gyvenimo, kuris vyksta centruose, atlaikų naudotoja. Seniau tų atlaikų būdavo maža, dabar daugiau: laikraščiai, knygos, koncertų bei teatrų gastrolės, įvairios rinkiminės kampanijos ir t. t.

Nepriklausomoje Lietuvoje buvo privilegijuotas Kaunas: vyriausia krašto valdžia, didžiųjų laikraščių redakcijos, knygų leidykla, opera, teatras, aukštosios mokyklos ir t. t. Kauno tarnautojai net ir algas gaudavo žymiai didesnes neva dėl gyvenimo reikmenų brangumo. Taip atsitiko, kad daug Kauno gyventojų net ir išeivijoje tėvynę supranta tik kaip Kauną.

Žinoma, tokia būklė santvarkoje, kuri siekia visų gyventojų lygybės, reiškia santvarkos trūkumą. Visiškas visų gyventojų šioje srityje sulyginimas vargu ar galimas, bet yra galimas tam tikras lygybės priartėjimas. Reikia pasakyti, kad nepriklausomos Lietuvos Kaunas žymesnių pastangų nedarė, provincijai "leido" gyventi savu gyvenimu. Didžiąją krašto daugumą nepasiekė nei operos, nei teatro, nei aukštųjų mokyklų, nei kokio kito kauniško gyvenimo.

Įdomu, kad dvejojimo gyvenimo praktikos nepavyksta atsikratyti nei tarybinė santvarka, nors šia kryptimi daroma didelių pastangų. Gausu koncertų ir literatūros rengimų net ir tolimuose užkampiuose. Labai atpiginta spauda ir susisiekimas sudaro sąlygas nesunkiai pasiekti centrus ir būti jų gyvenimo kurse. Dabar Lietuvoje atsitinka net tokių juokų, kad grynai ore laukuose ant kalniuko pildo operas. Bet provinciją priartinti prie Vilniaus ar Kauno ligi tiek, kad ir tuose miestuose visi krašto gyventojai jautųsi lyg namuose, o kultūrinio gyvenimo darbuotojai nesibaidytų provincijos, nepavyksta.

Štai jubiliejinės tatomosios-dekoratyvinės dailės paroda. Tiesa, ji buvo jau senokai, 1968 m., bet čia pasinaudojime jos nesenstančia dalimi... Parodoj dalyvauja 103 dailininkai. Iš jų gyvena Vilniuje 64, Kaune — 34, Klaipėdoj — 2. Kas lieka kitai Lietuvos daliai? Viena asmenybė Telšiams ir viena Pakruojui (vienos nepavyko-nustatyti, bet ji priskirtina Vilniui ar Kaunui). Labai panaši būklė muzikoje ir literatūroje, moksloje ir t. t. Net ir deputatų neproporcingai daugiau Vilniuje ir Kaune.

Vytautas Širvydas Vienybėj rašo: "Įkyriai lenda klausimas — kada nustatyti datą Vienybėi užversti paskutinįjį lapą..."

Ne, ne, ir dar kartą nei Mielasis Vytautai, dar ne laikas, dar peranksti Vienybėi užversti paskutinį lapą! Man į mintį lenda klausimas — ne kaip užversti paskutinį lapą — bet kaip dar atversti porą lapų, kad Vienybė sulauktų bent šimto metų! Kiek tų metų beliko iki šimto?!

Jei šiandien Vienybė užverstų paskutinį savo gyvenimo lapą, — mes iš gėdos negalėtume pakelti akių prieš tuos kurie Vienybę išlaikė per virš 85 metus!

Aš nelinkęs kaltinti kitų kai esu pats kaltas. Gėda prisipažinti, bet prisipažinsiu, aš Vienybėi per metus sutaupydavau vieną dolerį, tik įsivaizduokite — vieną dolerį per metus!

Jei Jūs, Gerbiamieji Vienybės skaitytojai, būtumėt pasekę mano pavyzdžiu, Vienybė būtų seniai paskutinį lapą užvertusi!

Šiandien aš jau nusiplaunu savo gėdą ir apsilėidima pasiūdamas Vienybėi \$85.00 — tuos sutaupytus po vieną dolerį per metus.

1939 m. mobilizacijos proga patekau į vieną kariuomenės dalinį Kaune. Mobilizaciniai patvarkymai kartais atrodė dramatiški, kartais — operetiški. Įdomu, koks būtų buvęs, jei būtų reikėję, frontas: drama ar operetė?

Bet šįkart kalbėsime ne apie tai. Vieną naktį kareivinių rajone ginkluotas stoviu prie vežimų ir maždaug turta saugoji. Užklydo du sargybas lyg tikrinę kareivius. Visiems nuobodu, laiko turime perteklių. Ypač šis gyvenimas vargina mane, nepratusį turėti laisvą laiką.

Prisėda tuodu ir pradeda su manim kalbą.

— Viskas eina ir eis po velnių, — sako vienas.

— Koks viskas ir po koklių velnių eina ir eis? — naiviai paklausiu aš.

Jie aiškina. Girdi jau eina ir visiškai po velnių nueis Smetona ir visas mūsų gyvenimas. Kursime naują. Taip juodu pasakoja, o man jau net per aišku, kad jie komunistai ir laukia ateinančių bolševikų.

— Ką, — sakau, — pasakys tautos didžiūma? Aš esu iš provincijos ir maždaug žinau masių nuotaikas, nepalankias tokiems pasikeitimams.

Jie mane pavadino naiviu, kas tada maždaug ir atitiko tiesai... Kartais yra malonu būti naiviu. Niekas, esą, nepasirengęs iš Kauno važiuoti į kokią Antazavę paklausti senų boby nuomonių. Niekas iš Kauno nesukubės ir į kokius Gražiškius prikalbinėti kaimiečius kolektyvizuoti. Ir dėl to niekas neis ir nesukubės, kad niekur taip nedaro. Paryžius sprendžia už Prancūziją, Berlynas — už Vokietiją. Taigi, vaikine, Lietuvoje žūrėk į Kauną. Mes Kaune pasakysime, ką turi daryti ir aukštaičiai ir žemaičiai.

Tuodu vyrukai nuėjo. Vienas apdūmojau, kad keista, jei ir naktį kareivinių rajone tokios pamokos duodamos. Galia, bet tada dar mano galvoje netilpo mintis, kad čia ne fantazijos ir ne svajonės. Kieno galvose tada tilpo?

Kad aš nesupratau, maža bėda: ką čia koks žmogelis iš provincijos! Bet Kaune turėjo būti ausų, kurios tokias pranašystes girdėjo. Turėjo būti ir atsakingų galvų, kurios tai turėjo perprasti ir nuspręsti, kas darytina. Dabar paskaitau visokių atsiminimų apie "paskutinį posėdį", kur Smetona su ministeriais svarstė, kas daryti. Ima apmaudas: juk tie paskutinio posėdžio dalyviai jau daugelį metų prieš tą posėdį buvo verti kerdžlaučiai!

Dabar apie kiekvieną veiksnį pamanau: ar tik čia ne kerdžiai ministrais dedasi? Manau, kad taip pamąstyti yra kiekvieno mūsų tautinė pareiga.

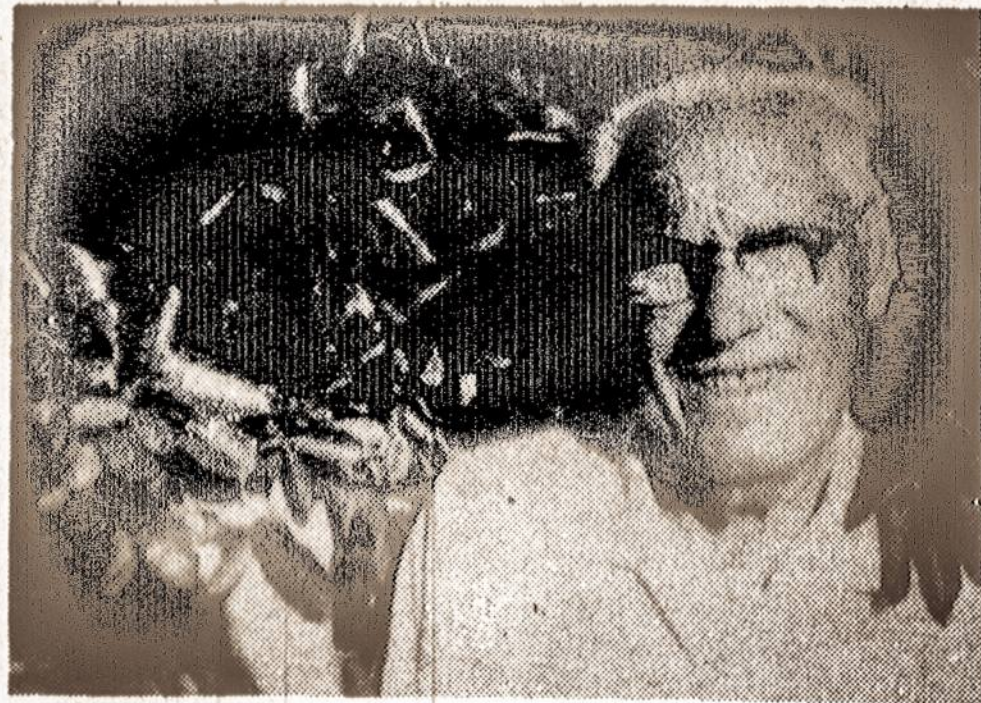
Dar ne laikas, dar peranksti

Aš pertvarkau savo gyvenimą iš pamatų. Kiekvieną mėnesį siūsiu Vienybėi mažiau — siai po vieną dolerį prenumeratos mokesčiui, o dovanų ir sveikinimų dar atskirai pridėsiu, kaip ir praelytu.

Aš esu Vienybės metų senis. Senam žmogui reikia ramybės. Mokėdamas po vieną dolerį per mėnesį nesirūpinsiu Vienybės prenumeratos pasibaigimu. Antra jei būsiu, kaip jau senas žmogus — atsaukta iš šio pasaulio, neliksiau

Vienybėi kaltas. Trečia, būsiu labai patenkintas kad prisidėjau seniausiam Amerikos lietuvių laikraščiui sulaukti šimto metų. Taigi, mielieji Vienybės skaitytojai, gal ir iš Tamstų atsiras mano vienminčių, o iš jaunųjų vienminčių draugų, paklausykite mano seno žmogaus patarimo: siūskite kiekvieną mėnesį po vieną dolerį Vienybėi, kaip prenumeratos mokesčių.

J. Šiaučionas

J. ŠIAUČIONAS, ilgametis Vienybės bendradarbis ir rėmėjas atostogų metu sulėtoje Floridoje.

A. L. BENDRUOMENĖ, ALT IR LIETUVYBĖS IŠSILAIKYMAS

Jonas Valaitis

Sausio 16-17 Philadelphia, Pa. Amerikos lietuvių bendruomenės suvažiavimo nutarimus rezoliucijomis paskelbė prezidiumas: Vytautas Kamantas, Vaclovas Kleiza, dr. Edmundas Lenkauskas, dr. Stepas Matas, dr. Antanas Razma. Suvažiavime dalyvavo apie 60 asmenų, daugumoje vidurinio amžiaus, jauni iš Europos atvykę, arba Europoje ar čia mokslinę naujosios imigracijos jaunesnioji karta.

Iš penkių paskelbtųjų rezoliucijų -- kelios numatančios sukelti revoliuciją lietuvių veikloje.

Viena rezoliucija siūlo Amerikos lietuvių tarybai susijungti su Bendruomenė. Sujungtos organizacijos, esą, būtų lengviau veikti, glaudžiau ir sėkmingiau vykdyti politinius ir kultūrinius uždavinius.

Kita rezoliucija reiškiamas pageidavimas, kad Vasario 16-ios, iki šiol Tarybai renkamos aukos, būtų pavestos skirstyti ir kitoms centrinėms organizacijoms. Dabar pasiūlytų aukų dalis atitenka Vyriausiajam Lietuvai Laisvinti Komitetui.

Rezoliucijoje pabrėžiama, kad aukotojas auką gali skirti kuriam tik nori tikslui. Siūlo ir visus veikiančiuosius lietuvių fondus sujungti į vieną.

Kitos rezoliucijos: padėkos -- Philadelphia, Pa. už suvažiavimo suorganizavimą, už Simo Kudirkos užtarimą. Patvirta taip pat Bostone susiorganizuotam koordinaciniam komitetui jungti visas jėgas Kudirkai iš Tarybų S-gos išlaisvinti.

Nutarta pakeisti Bendruomenės įstatus, kuriuos Tarybai leidžiama savo narių skaičių padidinti, kas jau ir atlikta. Dabar Bendruomenės Tarybos narių yra viso 60. Įstatų komisija: dr. K. Keblys, V. Kutkus, A. Rugienius, N. Šlapelytė, P. Žumbakis.

JAV Bendruomenės Valdyba iš Philadelphijos ir Pietinės New Jersey apylinkės, į kur iš Chicago perkeltas ir Lietuvių Bendruomenės Centras. Pirmininkas: Vytautas Volertas, Draugo premijuotas rašytojas; įvairiems reikalams vicepirmininkai: visuomenininkams -- Algimantas S. Gečys; jaunimo -- Juozas Gaila; organizacinėms -- Vincas Grudzys; kultūrinėms -- Aleksas Vaškevičius; akademinėms -- Vytautas Klemas; ryšiams su vyresniąja karta, senaisiais imigrantais bei angliskai kalbančiąja Amerikoje gimusia jaunuoju -- Antanas Navasaitis; finansams tvarkyti ir administruoti -- Motiejus Vaitėnas; renginiams -- Aušra Mačiulaitė-(Mrs.) Zerr; sekretorė ir informacijos tvarkytoja -- Snieguolė Jurskytė. O buvęs pirmininku inž. Bronius Nainys -- ryšiams su republikonų partija palaikyti.

Suvažiavimas nutarė daugiau dėmesio kreipti kultūrinėms reikalams, tad tam tikslui išrinkta ir kultūros komisija: Bernardas Brazdžionis, Ona Ivaškienė, Anatolijus Kairys, dr. Kęstutis Keblys, dr. Antanas Razma, Marija Rudienė, Aleksas Vaškevičius ir Aušra Zerr-Mačiulaitė.

Iš to aišku, kad Bendruomenė ruošiasi veiklą išplėsti.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kaip Lietuvių Enciklopedijoje rašoma: "Siekia apimti visus už Lietuvos ribų atsidūrusius lietuvių bendrųjų tautinių tikslų bei uždavinių pagrindus. Tokių pastangų būta ir anksčiau. Pvz. dr. J. Šliūpo rūpesčiu 1885 m. JAV įsteigtas Susivienijimas Visų Lietuvių Amerikoje, be kitų tikslų, norėjęs taip pat pagelbėti kitiems pakelti savo tautybę".

Bendruomenė įsteigta Hanau stovykloje, prie Frankfurto, Vokietijoje 1946 m. kovo 3-4. Jos originaliai įrašyti uždaviniai: "1. išlaikyti sveiką ir pajėgią tremty esančių lietuvių tautos dalį; 2. saugoti gerą lietuvių vardą; 3. rūpintis tremtinių švietimo, kultūros ir socialiniais reikalais; 4. vykdyti tremtinių paruošimą atitinkamomis profesijomis, bei specialybėmis naujose sąlygose; 5. ugdyti tautinį solidarumą, demokratinę sąmonę, bei darbo meilę."

Aukščiau padiktuotus Bendruomenės siekimus ir pareigas paruošė VLIKas. Bendruomenė susiplanavo apimti visus lietuvius, ir rūpintis visų bendrais reikalais. Sukurta ir Lietuvių Charta, pasiekiant po pasaulį išsimėčiusios žydų tautos organizacijų pagrindais.

Amerikos lietuviai sunkiai ir pasišventusiai dirbo pagelbėti naujesiems imigrantams, sujungę visoje Amerikoje veikusias 8 šalpos organizacijas ir įsteigę vieną Bendrąją Amerikos lietuvių šalpos fondą, surinko milijonines sumas dolerių, valstų, aprangos, avalynės, maisto. Dar didesnę pagalbą sugebėjo išrūpinti iš tarptautinių šalpos įstaigų bei organizacijų.

Atskiviesdami naujuosius Europos lietuvius į JAV senosios kartos lietuviai tikėjosi, kad naujieji ateiviai įsijungs į mūsų veiklą, sustiprins mūsų spaudą ir organizacijas.

Senoji amerikiečių spauda, ypač Vienybė, seniausias lietuvių laikraštis pasaulyje -- nėrėsi iš kailio naujesiems gelbėti, juos kvietė įsijungti

į mūsų šeimą. Daugeliui dabartinių Vienybės priešių -- vienybičiai yra pasiuntę kvietimus, garantijas butams bei darbams, ko reikalavo Amerikos įstatymai, kuriems praveisti taip pat pagelbėjo senosios lietuvių organizacijos BALF, ALT, Susivienijimai ir kt.

Gerai organizuotų, visas Amerikos lietuvių ir Nepriklausomos Lietuvos buvusių partijų ideologijas atstovaujančių grupių ir stipresniųjų organizacijų, veiklą buvo apjungusi Amerikos lietuvių Taryba, BALFas ir Susivienijimai, kurių du vėliau išsiskyrė iš dabartinio SLA, įsteigto Vienybės pastogėje, Plymouth, Pa. 1886 m. Vėliau skilę į tris ir dabar atskirai veikdami kiekvienas jų dar ir šiandien kapitalu ir narių skaičiumi tebėra stipresni už bendrai veikiančią naujosios imigracijos Bendruomenę. PLB tepradeda tik 25 ius metus.

Atvykdami į Jungtines Valstijas, Kanadą, Australiją -- naujieji imigrantai atsivežė ir savąsias organizacijas, kurių svarbiausioji -- Bendruomenė. Kur nebuvo senųjų lietuvių imigrantų stiprių organizacijų, ten Bendruomenė greit prigijo ir klestėjo. Pav., Australijoje pajėgė net savo laikraštį Tėviškės Pastogę įsteigti. Veikė gana sklandžiai iki perėitų metų, kol susipešė ir suskilo... Bet Bendruomenė vistiek liko stipriausia ir vienintelė visus tenkščius lietuvius jungianti organizacija Australijoje.

Suprantama kodėl PLB šaltai sutikta Jungtinėse Valstybėse, kuriose turėjome pilniausiai veikiančias per metų metus nusistovėjusias tvarka ir visas gyvenimo sritis apimančias organizacijas. Čia ypač stipriai veikė Susivienijimai, turėdami dešimtis tūkstančių narių ir milijonus dolerių kapitalo. Taigi, Bendruomenė Jungtinėse Valstybėse nebuvo derlinga dirva. Dėl to giliai šaknų JAV ir neįleido: dalis naujųjų imigrantų įsijungė į senųjų organizacijas, o senųjų mažai įsijungė į Bendruomenę.

VYTAUTAS VOLERTAS
JAV Bendruomenės pirmininkas

Iš Vienybės puslapių nuo 1886 m.

1890 metai

* Sausio 22 d. Plymouth, Pa., lenkai keršydami už atsiskyrimą, atkasė kapinėse lietuvių kūdikių grabelius ir išdarė jų lavonus, išmetė į gatvę.

* Balandžio 10 d. galutinai likviduojasi buvęs Jono Šliūpo sumanymu suorganizuotas "Susivienijimas Visų Lietuvių Amerikoje". Ją išdardas su \$27.35 pervedamas Lietuvių Mokslo Draugystei.

* Kovo 6 d. V. L. redaktorius vietą užima J. Andziulaitis (vėliau buvęs daktaru ir miręs New Britaine). Nuo šio laiko pradeda

Kai praėityje iševiai lietuviai minėdavo Vasario 16-sias, aukodavo "tėvynės labui". Tada iš rinkliavų Lietuvai būdavo pasiunčiama milijoninės sumos dolerių.

Nepriklausomybės laikais Lietuva vienoje ar kitoje formoje iš Amerikos lietuvių vis gaudavo apie po 16 milijonų dolerių per metus. Toji suma padėdavo subalansuoti Lietuvos biudžetą. Tą pripažino Nepriklausomą Lietuvą tada valdžiusieji vyriausybės sluogsniai.

Amerikos kontinente dabar veikia virš 50 lituanistinių mokyklų ir eilė kursų. (Visų grupių remiama vienintelė gimnazija Amerikos kontinente, Kennebunkport, Maine, vadovaujama pranciškonų neišsilaikė). Lietuvių jaunimas šiandien lietuviškai neauklėjamas aukštesnėse mokyklose ir jo niekas neruošia veiklai perimti iš senosios kartos.

ALTui neišvadavus Lietuvos, o Bendruomenėi nepajėgus jaunimo iš nutautėjimo išgelbėti, atrodo, inteligentiškos Bendruomenės nariuose atsirado noras Bendruomenę ir Altą sujungti.

Galvojantiesiems lietuviams aišku, kad Lietuvos politinės santvarkos iševijos lietuviams nepavyks pakeisti, neįvykus tarptautiniams sukrėtimams, kuriuose pasireiškė Lietuvos žmonių valia. Bet tam judėjimui gali susilaukti tarptautinių organizacijų, tikybinių sektų, net atskirų valstybių ir biznio kapitalo talkos.

Iševijoje gi kovoti prieš lietuvių jaunimo ištautėjimą, -- tikrų tikriausiai, niekas nepadės! Tą misiją atlikti tenka tik patiems lietuviams. Net ir tie lietuviai kurie anksčiau galvojo, kad katalikų bažnyčios vadovybė gali jiems pagelbėti, -- jau nusivylę įsitikino -- kad nei Vatikano politika -- taikytis prie aplinkybių. Amerikos vyskupai savo nuosavybes saugoja. Jei lietuvių pinigines aukas nepajėgs Vyskupų įstaigų išlaikyti, jos tuoj pat perduodamos tautoms, net rasėms, kurios Vyskupijų turtus pagelbės išsaugoti.

Lietuvybė stipriai reikiama tik tose parapijose, kuriose yra stiprus lietuvių gelbėjimas ir turi patriotingus lietuvius padėjėjus: vikarus, vargoninką ir komitetą.

Nežiūrint kaip besuktume galvas, kitos iševijos nėra! Lietuvybė, kaip tokia, lieka tik patiems lietuviams išlaikyti.

Senajai kartai iš veiklos pasitraukiant, jau pastebimi dideli nuostoliai jaunimo nepajėgiant lietuviškai auklėti.

Visa tai pasvėręs patriotingasis lietuvis dar pajėgias rūpintis lietuvių gelbėjimu, aišku, ieško kelių, kaip tą lietuvių dar ilgiau iševijoje pratęsti!

Jau visi taip pat įsitikino, kad senoji imigrantų karta prieš 85 metus sugebėjo padėti stipriausius pagrindus savo tautai. Jie buvo priversti prisitaikyti prie vietinių sąlygų, pagal jas sutvarkė ir savo spaudos ir organizacinę veiklą. Vienintelis kelias naujesiems pasimokyti iš senųjų, eiti jų pramintais keliais -- visą savo organizacinę veiklą koncentruoti ne tik savas jėgas jungiant, bet jungtis prie seniausiųjų organizacijų, Susivienijimų. Nėra tos patirties iševijoje, kurios jie nebūtų per 85 metus pergyvenę!

Prie viso to -- pats svarbiausias lietuvių išlikti iševijoje gyvai šaltinis -- lietuvių semti iš tautos kamieno -- Lietuvos. Joks augalas, atskirtas nuo kamieno, neišliko gyvas. O lietuvių tegalime tikėtis tik iš Lietuvos.

laikraštis eiti liberalizmo keliu ir gryninama lietuvių kalba.

* Gegužės 3 d. Shenandoah, Pa., lenkai apvaikščiojo savo "Konstitucya 3-go Maja", ir dėl lietuvių atsiskyrimo dalyvauti, apskelbė jiems ultimatumą: - "zdrajcom smierc!" išdavikams mirtis!).

* Gegužės 21 d. Tamas Astramskas rašo, jog Shenandoah, Pa. yra "seniausi lietuvių stalyčia, turi apie 3000 lietuvių, bet "lietuviško nieko, kaip tik pusėtinai sudarkytą lietuvišką kalbą... bažnyčia lenkų, mokslinỹčia lenkų, kunigas lenkų, kapinės airių - o lietuvių tuščios rankos".

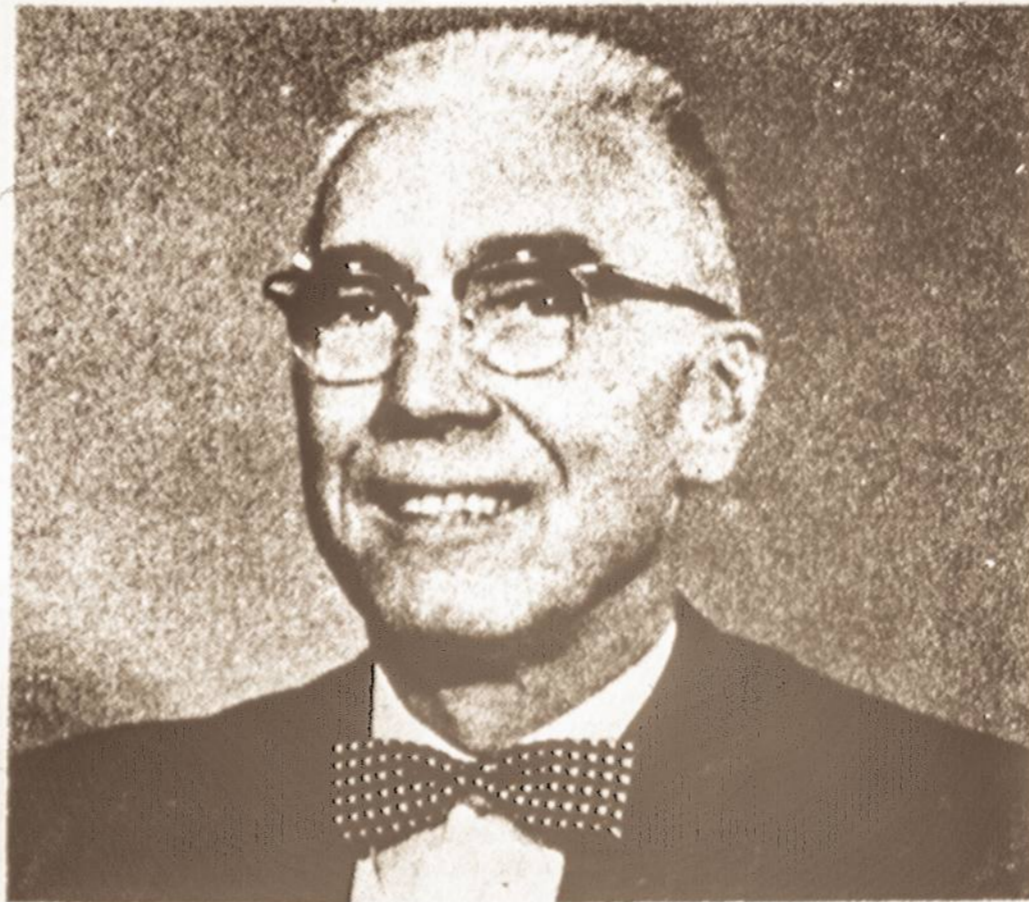
Philadelphia, Pa. -- Sausio mėn. vidury įvyko Liberty Federal Savings and Loan Association metinis narių susirinkimas; tarp kitų einamųjų reikalų, patvirtinti keli vadovybės personalo pakeitimai.

Adv. Kazys Cheledenas ir toliau lieka vyriausiuoju bankinių įstaigų valdytoju direktorių nutarimų vykdytoju. Atidavęs šiai įstaigai, virš 50 metų tarnybos, direktoriato paaugstinimą Liberty Federal valdybos pirmininko pareigoms. Šioje įstaigoje direktoriai bei valdybos nariai sprendžia, nutaria ir nustato Liberty Federal gaires ir kryptį. Kaip Liberty Federal direktorius adv. Kazys Cheledenas Lietuvos finansinei įstaigai sėkmingai vadovauja jau daug metų.

IŽDININKĖ PAAUKŠTINTA VICEPREZIDENTE

Kitas paaugstinimas ir didelė garbė teko ilgametei Federal išdininkei Helen V. Vainiūnienėi, kuri neseniai paminėjo šioje įstaigoje 25 m. darbuotės sukaktį, o per daug metų Liberty Federal išdininke ir Centrinės bankinės įstaigos reikalų vedėja. Šiame metiniame susirinkime jai suteiktas viceprezidentės titulas; prie to, ji yra valdybos pirmininko K. Cheledeno pavaduotoja.

Kadangi Cheledenas daug metų pašventė Liberty Federal įstaigai, adv. Kaziui ir jo žmonai Onai Cheledenas direktoriatas patvirtino dviejų mėnesių atostogas -- poilsui, kurias praleis savo namuose Floridoje.

CHARLES C. CHELEDEN, vyriausias Liberty Federal bankų direktorių valdytojas (Chairman of the Board).

Juokaudamas p. Cheleden dažnai pastebėdavo, kad su žmona juodu Liberty Federal įstaigai drauge įdėjo šimtą metų darbo ir patyrimo: p. K. Cheleden šioje įstaigoje dirba virš 53 metus, o Ona Cheledenienė, nors yra 3 vaikų motina ir 13 anūkų močiutė, šioje finansinėje srityje dirba virš 46 metus.

Taigi, jei per pora mėnesių Liberty Federal bankinėse įstaigose Cheledenų nematysite, žinokite, kad jie dabar sveikata ir energija įgauna užpelnytomis atostogomis, bet neišėjo į pensiją, kaip kam gali atrodyti.

Bankinės įstaigos valdybos pirmininko, kaip Liberty Federal vyriausiojo valdytojo,

Chief Executive Officer and Chairman of the Board, pareigos yra ypatingai svarbios. Cheledenas atostogaujant, reikalus tvarkys pavaduotoja, vicepirmininkė Helen E. Vainiūnienė.

LIBERTY FEDERAL PATARNAUJA IR VAKARAIŠ

Liberty Federal stipriai išaugo ir dabar jau tvarko 95 su puse milijonų dolerių kapitalą!

Kai tik apie šią didelę Lietuvos įstaigą patirsime daugiau, skaitytojus ir vėl informuosime, kaip esame praeityje daug rašę.

Liberty Federal centrinė įstaiga 202 N. Broad Street, Philadelphia, Pa. bus atdara penktadieniais tik iki 6 val. vakaro. Jei turėsite kokių nors finansinių reikalų tvarkyti po 6 val. vakaro, prašome kreiptis į bet kuri iš trijų skyrių miesto šiaurinėje dalyje:

128 West Chelton Avenue
1625 Wadsworth Avenue ir
Stenton bei Duval gatvių sankryžoje, Philadelphiaje.

NAUJI LITUANISTIKOS INSTITUTO NARIAI

Lituanistikos Instituto korespondenciniu keliu praves-tame balsavime naujais instituto nariais išrinkti šie asmenys:

Jurgis Blekaitis, Anatolijus Matulis, Genovaitė Židonytė-Vebrienė, Antanas Tamošaitis, Česlovas Grincevičius, Julius Slavėnas, Konstantinas Račkauskas, Julius Šmulkštys, Gražina Krivickienė, Ilona Gražytė, Henrikas Nagys, Antanas Rūkštelė, Juozas Žilvičius, Rapolas Krasauskas, Benediktas Mačiulka, Leonas Sabaliūnas ir Vytautas Vardys.

Iš 53 instituto narių balsavo 44. Į balsų skaičiavimo komisiją įėjo: L. Dambrilūnas, dr. K. Jurgėla ir Birutė Saldukienė.

Lituanistikos Instituto pirmininkas yra dr. V. Mačiūnas.

Prof. A. Ramūnas sausio 22 Ontario, Kanados prancūzų mokytojų suvažiavime Ottawa universitete, kur jis profesoriauja, skaitė paskaitą. Studentai jį išsirinko "Man of the Year."

Skamba ir aidi daina

Leidykla "KRIVULĖ" Montrealyje taip pavadino savo naują ilgo grojimo HI-FI chorinės muzikos plokštelę. Iš 14 plokštelėjų įrašytų (11 lietuvių liaudies dainos), 13 atlieka Vilniaus Radijo ir Televizijos mišrusis ir moterų choralai, o vieną Vilniaus vyrų choras Varpas, jau mums girdėtas iš plokštelės "Soudauto".

Vilniaus Radijo ir Televizijos choras yra vienintelis profesionalus vienetas (tik pernai rudenį įsisteigė ant-rasis Kaune) visoje Lietuvoje. Krivulė džiaugiasi galėdama muzikos mylėtojams pristatyti ir šio choro plokštelę.

Plokštelė įrašytos dainos: Pirmoji pusė: Kur Sešupė teka, Nemunas Banguoja -- L. Abariaus dainų pynė, Aš paėmiau už rankelės ir kraitvežių daina -- J. Gaizausko, Aš ne uliot atėjau -- J. Gruodžio, Žirgellai pakinkyti -- V. Klo-

vos, Vyrai dainuoj -- B. Budrevičiaus. Antroji pusė: Oi žiba žiburėlis -- J. Naujailio, Rūta, žydėk -- A. Bražinsko, Augau aš pas tėveli -- L. Abariaus, Žalioj lankoj obelynas -- K. Kavecko, Tykus buvo vakarėlis -- S. Šimkaus, Plaukia antelė ir lėk gervė -- E. Balsio, Arai -- V. Katriūkščio.

Plokštelės aplanko įvadas anglų kalboje kondensuotai supažindina su lietuvių liaudies dainos istorija ir duoda keletą gražių pasisakymų iš sveitintųjų leidinių. Krivulė pristato liaudies dainą lietuviškai nekalbantiems.

Plokštelė RCA gamybos, viršelė A. Zubienės. ... Skamba ir aidi daina... gausinama pas platintojus arba užsisakoma paštu prisijungiant \$5.55 (kaip ir visos kitos Krivulės plokštelės) adresu: Krivulė, 5260 10th Avenue, Montreal 405, Canada, Que.

● AUSTRALIJOJOS LIETUVIŲ bendruomenės krašto valdyba pirmą kartą išrinkta ne Sydney kolonijoje, bet Adelaidėje. Pirm. Vytautas Neverauskas, V. Baltutis, R. Pocius, M. Pocius, E. Dainienė. Į PLB seimą išrinkti: prof. A. Kabaila, J. Lapšys, dr. A. Mauragis, dr. V. Donela, V. Kazokas. Mūsų pastogės savaitraščio, kurį redagavo Vincas Kazokas, redakcija liko Sydney. Redakcinę komisiją sudaro: A. J. Jūragis, E. ir J. Jonaičiai, A. Laukaitis, dr. A. Mauragis, M. ir J. Salvėnai.

● PROF. ZENONAS IVINSKIS, Bonn, Vokietijoje dėstydamas universitete, rašo ir Lietuvos istoriją, kurią ruošiasi išleisti Lietuvos fondas. Pirmojo tomo tekstą perrašė, pagamindamas 6 kopijas, kurias išsiuntinėš žymiesiems lietuviams istorikams pastaboms ir papildymams. Sunkiai bedirbdamas buvo susirgęs ir metų pradžioje buvo ligoninėje. Pasveikęs pradės rašyti antrąjį tomą.

● KALIFORNIJOJOS LIETUVIAI žemės drebėjime nenukentėjo. Parapijos bažnyčioje, Los Angeles nukrito keletas statulų, sudužo lempų, salėje iškrito 5 langai, įskilo sienos ir nukrito lubų tinko dalys.

● MARIJA SIMS, laikraštiniškė ir poetė gyvenanti Detroit, Mich., paruošė naują poezijos veikalą, kuris išeis netrukus.

ELENA VAINIŪNIENE, Liberty Federal banko viceprezidentė. Ji yra Jono ir Stefanijos Vaivadų duktė, gimusi ir užaugusi Philadelphiaje. Apie 10 metų dirbo Amerikos Pasiuntinybėje Kaune, o vėliau JAV Ambasadoje Berlyne. Kilus karui grįžo į Philadelphiają ir įsijungė į Liberty Federal tarnybą, kur jau dirba per 25 metus.

CARPENTER
CABINET
MAKER
CUSTOM BUILT
CABINETS

- BOOKCASES
- ANTIQUE REPAIRING
- FORMICA WORK SPECIALISTS

AUGUST VILENIŠKIS
119-20 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.
VIRGINIA 7-5760

WHITE HORSE
Tavern

BARAS IR RESĖJANAS
Duodami polaidotuviniai pietos.

86-16 Jamaica Ave.
WOODHAVEN, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

HAVEN REALTY
TRAVEL AGENCY . MUTUAL FUNDS . INSURANCE
Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, apdraudus,

federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymą, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausių kitais reikalais, - kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421
BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO PRIEMONĖMIS Į VISAS PASAULIO VIETAS

Atdara kasdien nuo 9 v.r. iki 9 v. vakaro

LIETUVIAI CHICAGOJE

LAIŠKAI LIETUVIAMS .

Tėvų Jėzuitų žurnalas Laiškai Lietuviams, kurį dabar redaguoja kun. J. Vaišnys, gana objektyviai pasisako bendravimo su Lietuva klausimais ir nevengia taip vadinamų kontroversinių temų. Žurnalas turi skyrių, kuriame talpina žinių iš Lietuvos. Gruodžio mėn. numeryje žurnalas paskelbė platesnį Ed. Šulaičio rašinį -- įspūdžius iš viešnagės Lietuvoje. Dabar žurnalas vėl ruošia straipsnių konkursą, įvairiomis įdomiomis temomis.

● CICERO LB APYLINKĖS įvyko narių susirinkimas, kuriame dalyvavo apie pusšimtis žmonių. Buvo renkama ir apylinkės valdyba į kurią išrinkti: Vyt. Zalatorius (vienintelis iš senosios valdybos), J. Skamienė, J. Rudavičiūnė, B. Novickis, H. Suvaldzis. Anksčiau valdyba būdavo renkama iš 7 asmenų, bet šiemet, valdybos narių skaičius sumažintas iki 5. Valdyba iš savo tarpo išsirinko pirmininku Vyt. Zalatorių. Gaila, kad vis mažiau ir mažiau atsiranda kandidatų vadovaujamosioms pareigoms. Tenka dirbti tiems, kurie ir taip jau perkrauti darbu.

IŽYMUS SOLISTAS. - Algirdas Brazis dainuoja pagrindinę Eizenšteino partiją J. Strauso operetėje "Šikšnosparnis", kurią kovo 27 ir 28 dd. Čikagos Marijos mokyklos auditorijoje stato K. Steponavičiaus vadovaujamas "Pirmyn" choras.

V. Zalatoriaus nuotr.

SKRENDA "PIRMYN". - Seniausias Amerikos ir gal net pasaulio lietuvių choras, vadovaujamas K. Steponavičiaus, daro paskutines repeticijas J. Strauso "Šikšnosparnio" pastatymui Čikagos Marijos mokyklos auditorijoje kovo 27 ir 28 dd. Su baltais marškiniais stovi pats vadovas. Prie pianino R. Savonis.

(Nuotr. V. Zalatoriaus)

JAUNIMAS ATEITIS. - Skautai bene didžiausia užsienio lietuvių organizacija. Čia Čikagos "Aušros vartų" tunto paukštytės stebi, kaip sesė N. Visčiūtė eina aplink laužą Jaunimo namuose sausio 31 d. Tą dieną paukštytės šventė savo tradicinę šventę.

V. Zalatoriaus nuotrauka

Stasys Pilka: „Atšviežinau akis ir širdį“

GIMTOJO KRASTO INTERVIU
SU S. PILKA VILNIUJE

Susitikome "Neringos" viešbučio kambaryje. Stasys Pilka -- vienas iš mūsų profesinio dramos teatro kūrėjų, kadaise padovanojęs Lietuvos žiūrovui daug puikaus aktorinio meno akimirky. Karo audra S. Pilką nubloškė už jūrių marių, į tolimąją Čikagą. Ir štai po daugelio metų Vilniaus, Kauno gatvėse galėjai pamatyti jo aukštą, jaunystės elegantiškumu tebedvelkiančią figūrą.

Buvo įdomu, koki įspūdį jam padarė mūsų meninis, kultūrinis gyvenimas. -- Ištiesą mėnesį praleidau Lietuvoje ir išvykstu, kupinas puikių, pirmiausia meninių, įspūdžių, -- pasakojo S. Pilka. -- Jaučiuosi tiesiog atsigavęs, atšviežinęs akis ir širdį.

Nekalbėsiu apie nepaprastai pakitusią Lietuvos panoramą, tiesiog visiškai naują krašto peizažą, labai įspūdingas statybas -- tai, tur būt, pastebi kiekvienas ilgiau Tėvynėje nesilankęs lietuvis. Mane gi labiausiai viliojo jūsų kultūros gyvenimo panorama, kurią, drįstu manyti, pamačiau gana pilnai (teko būti ne tik Vilniuje, bet ir Kaune, Panevėžyje...). Suprantama, mane -- seną teatralą -- pirmiausia domino kūrybinis teatrų gyvenimas. Jame pastebėjau daug režisūrinio sugebėjimo ir talento. Apskritai Lietuvos režisieriai yra išradingi, gebantys suteikti stiprių akimirky.

Iš mano matytų spektaklių vientisumu, išbaigtumu didžiausią įspūdį paliko "Grasos namai" Kaune ir "Karuselė" Panevėžyje; M. Gorkio pjesės "Dugne" pastatymas, su kuriuo susipažinau Akademiniame dramos teatre, mane įtikino, kad šis kolektyvas turi puikų aktoriu ansamblį ir gera režisūrinę mokyklą.

Man imponavo tai, kad menas, dailė Lietuvoje atėjo tiesiog į gyvenimą -- išeik į maloniai papuoštą gatvę arba užsuk į jaukiai survarkytą, išdailintą rajoninio miesto valgyklą, ir visur pajusi menininkų ranką. Tai matyt, dėsninga, nes ir dramos teatruose pastebėjau, kad ten drama teisėtai dominuoja, o teatras tapo ne vien pramoga, bet ir didelių gyvenimo idėjų nešėju. Publika lygis labai aukštas, man labai patiko, kaip kultūringai, susikaupus žiūrėti spektakliui. Čia, matyt, daug padirbėta ir teatrologų, kritikų, kurie ne vienu atveju mane maloniai stebino savo erudicija, profesionaliu meninės specialybės įsisavinimu. Prieškariniais metais mes nieko panašaus neturėjome.

Mane nustebino ir "karas dėl knygų" -- ta aplinkybė, kad tik pasirodžiusi, nors ir didžiuliais tiražais leidžiama, geresnė knyga iš sykio tampa vos ne bibliografinė retenybė.

Mane tiesiog sužavėjo ir šviesios lietuvių studentijos akys. Mokslo duona visada nelengva, bet jūsų studentai kažkokie nekasdieniški, labai entuziastingi, pakilūs...

Kaipgi susumuoti tuos visus įspūdžius? Galėčiau kalbėti apie man labai patikusį "Lietuvos" ansamblį, apie tai, koks neregėtas lietuvių moterų prasiveržimas visose meninės kūrybos srityse, kur jos daug, produktyviai ir drąsiai dirba (ypač sužavėjo tekstilininkų kūriniai). Na, bet visko neišsakysiu, juo labiau, kad visko, tur būt, ir nespėjau pamatyti.

Lietuva po 26 metų

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI IR APMĀSTYMAI

Edvardas Šulaitis

(7)

Praėjusiame numeryje kalbėjome apie apsilankymą kai kuriose redakcijose ir šiek tiek supažindinome su pačiais leidiniais. Šį kartą pažūrėkime į tuos leidinius, kurių čia užsienyje nematome, nes jų per paštą neįmanoma gauti: juos tegalima parsivežti asmeniškai iš Lietuvos.

Tokių leidinių gerą pluoštą parsivežiau ir dabar galiu į juos pažvelgti. Viena, turistų varžo, tai vežamas svoris. Gal tik retas turistą į savo lagaminus kiša laikraščius, žurnalus bei knygas, o ne lietuvišką degtinę, įvairius mėginius bei kitokius suvenyrus. Priskrovęs įvairios spaudos, turėjau atiduoti duoklę lėktuvų bendrovėms, kurios už pridėtinį svorį gerokai nulupo: Vilniuje, Maskvoje, o daugiausiai — Paryžiuje.

KODĖL NE VISI LEIDINIAI IŠLEIDŽIAMAI?

Kokia ta spauda, kuri per paštą neišleidžiama į užsienį? Tai ne kokie nors pagrindiniai leidiniai, bet oficialūs laikraščiai ir žurnalai, tačiau daugumoje vietinio pobūdžio — atskirų miestų ar rajonų laikraščiai ir atskirų žinybų bei organizacijų spauda. Šie leidiniai nėra įtraukti į sąrašus pagal kuriuos būtų galima juos užsiprenumeruoti užsienyje per čia esančias tarybinės spaudos bendroves. Paprastai, visą tą spaudą, kurios nėra tuose sąrašuose, Lietuvoje išima iš į užsienį siunčiamų siuntinių. Kartais, jeigu į siuntinį įdedama "leidžiamos" ir "neleidžiamos" spaudos, tai viena paliekama, o išimama tik antroji rūšis. Tai aiškiai kvepia biurokratiškumu, ko sovietuose pilna, kaip ir daugelyje Vakarų pasaulio valstybių.

Iš "neišleidžiamųjų" žurnalų bene įdomiausias yra Nemunas, kuris pradėtas leisti 1967 m. Kaune. Tai mėnesinis stambios apimties žurnalas (1970 m. tiražas — 65,000).

Žurnale spausdinama nemaža meniškų fotografijų bei paveikslinės kūrybos. Taip pat yra gana daug straipsnių apie gyvenimą užsienyje iš užsienio rašytojų kūrybos (gana daug verčiama amerikiečių autorių novelių ar eilėraščių). Kadangi žurnale buvo pasigesta komunistiniam auklėjimui skirtų rašinių, jis kelis kartus buvo stipriai atakuotas partijos organų. Gal ši priežastis jį sulaukė būti įtrauktu į užsienin leidžiamos spaudos sąrašus, nes buvo žinių, kad nuo 1969 m. jis į tokį "išrinktųjų" sąrašą pakliūs. Nemuno vyr. redaktoriumi yra poetas A. Drilinga.

KOOPERATININKŲ ORGANAS

Nuo 1963 m. eina prekybinių organizacijų mėnesinis žurnalas Kooperatininkas, kurio vyr. redaktoriumi pasirašo B. Bazevičius (tiražas 25,525). Žurnale (viršeliai spalvoti) rašoma apie parduotuves, prekiautojus, naujus gaminius, naujas madas ir pan. Tai geras propogandinis žurnalas pirkėjams, tačiau iš kitos pusės, Lietuvoje prekių paklausa yra didesnė (daugelyje sričių) negu pasiūla, tad tokio pobūdžio leidinys vargu ar yra labai reikalingas.

Darbas ir poilsis — leidinys, kurį nuo 1969 m. leidžia Lietuvos respublikinė profesinių sąjungų taryba. Šis žurnalas, kurį leidėjai vadina mėnesiniu biuleteniu, kiek mažesnis savo apimtimi, tačiau irgi spalvotais viršeliais. Tiražas 34,753.

Gana patrauklus išvaizda ir turinju yra žurnalas Būitis, kurį nuo 1968 m. leidžia LTSR Butinio gyventojų aptarnavimo ministe-

DAINŲ ŠVENTĖJE ETNOGRAFINIŲ VALGIŲ KONKURSE.

rija ir Vietinės pramonės ir komunalinių-buitinių įmonių darbininkų profsąjungos respublikinis komitetas. Žurnalas, mėnesinis, 50,000 tiražo; vyr. redaktorius V. Šarpis.

ARCHITEKTŲ STATYBININKŲ SPAUDA

Mūsų statybininkams bei architektams be galo turėtų būti įdomus žurnalas Statyba ir architektūra, kuris leidžiamas nuo 1960 metų. Šio Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Valstybinio statybos reikalų komiteto mėnesinio leidinio vyr. redaktoriumi pasirašo Jurgis Dyžmonas. Žurnalas — 32 pusl., neskaitant viršelių. Jo tiražas mažas — 4,350, kadangi turinys gana specifinis ir gali dominti tik šios šakos specialistus. Yra nemaža mokslinio pobūdžio straipsnių, braižinių ir pan.

Net savo mėnesinį žurnalą leidžia Lietuvos Aklyjų Draugijos valdyba. Šis žurnalas — 24 pusl., 3,975 egz. tiražu. Žurnalo bendradarbiai daugumoje yra patys aklieji. Viename numeryje rašoma, jog praėjusiais metais Panevėžyje vyko LAD šachmatų turnyras.

MUZIEJININKAMS, ŠEIMOMS

Čia paminėjome tik dalį žurnalų, kuriuos Lietuvoje teko matyti ir atsivežti. Dar atskirai tektų paminėti įdomų, tačiau neperiodinį leidinį — Muziejai ir muziejininkai, kurį leidžia Lietuvos TSR dailės muziejus 2 tūkst. tiražu. 1969 m. gruodžio mėn. numeris 160 puslapių. Žurnalo pabaigoje įdėtos santraukos rusų ir anglų kalbomis.

Man viešint Lietuvoje kioskuose kaip tik pasirodė vieno naujo leidinio pirmasis numeris. Tai žurnalas Šeima, kurį pradėjo leisti Lietuvos TSR švietimo ministerijos mokyklų mokslinio tyrimo institutas. Šis žurnalas (mažo formato) žada pasirodyti 4 kartus metuose. Jo pirmojo numerio tiražas 8 tūkst. Vyr. redaktorius — J. Laužikas.

GAUSŪS RAJONINIAI LAIKRAŠČIAI

Gana daug laikraščių išėina rajonuose, įvairiose provincijos vietovėse. Dabar tokių laikraščių eina net 52. Mano parsivežtoje spaudoje užtikau dviejų atskirų vietovių laikraščius net tais pačiais pavadinimais. Tai Šiaulių miesto ir Varėnos rajono laikraščiai, abu turintieji "skambų" pavadinimą — Raudonoji vėliava. Varėnos laikraščio tiražas — 8,650, Šiaulių leidinio tiražas neminimas.

Į komunizmą — taip vadinasi LKP Kaišėdorio rajono komiteto ir rajono Darbo žmonių

deputatų Tarybos organas (leidėjų pavadinimai Lietuvoje paprastai būna labai ilgi). Šio leidinio tiražas — 8,303. Panašus Vilkaviškio laikraštis vadinasi Pergalės vardu (jo tiražas virš 13 tūkst.) Šie laikraščiai daugumoje išėina 3 kartus savaitėje ir yra 4 nedidelio formato puslapiai.

Kaune leidžiamas rajoninis laikraštis — Komunizmo vėliava (komunizmas ir vėliavos Lietuvos laikraščių pavadinimuose daugiausia figuroja). Šis laikraštis eina nuo 1950 metų. 1970 m. jo tiražas 10,900. Nuo tų pačių metų Kaune pradėjo eiti ir Kauno tiesa. Tai dienraštis ir didesnio puslapių skaičiaus leidinys su kultūros priedu bei muzikos ir kitais skyriais. Įdomu, kad šį laikraštį tik vieną kartą teko matyti Vilniaus kioske, nežinrind, kad jis turiniu įdomus ne tik kauniečiams. Tas pats pasakytina ir apie 1967 m. Vilniuje pradėtą leisti dienraštį — Vakarinės naujienos, kurios oficialiai yra skiriamos Vilniaus ir Kauno miestams, tačiau Kauno kioskuose nedažnai matomos.

Vilniaus universitete leidžiamas savaitraštis Tarybinis studentas, o Kauno Politechnikos Institute — Už tarybinį studentą. Sunku suminėti visus laikraščius bei žurnalus, kurie pasirodo per periodinius ar kokiomis nors progomis. Pavyzdžiui, Dainų šventės ir kitų šventinių renginių proga praėjusią vasarą išėjo 7 numeriai leidinio, pavadinto Skambėk, daina! Jame buvo plačiai rašoma, kaip gyvena, ką veikia, kaip repetuoja iš visos Lietuvos į Vilnių suvažiuavę saviveiklininkai. Šio reto leidinio komplektą taip pat parsivežiau į Chicago.

Gal būt vienas įdomiausių laikraščių Lietuvoje yra Kalba Vilnius, kuris eina nuo 1956 metų. Šis 16 puslapių savaitraštis talpina ne tik Lietuvos radijo ir televizijos programas, bet ir įvairios kitos kultūrinės medžiagos, o taip pat ir nemaža nuotraukų. Be šio laikraščio, norint geriau pažinti Lietuvos kultūrinį gyvenimą, vargu ar begalima išsiversti.

Pagal 1967 metų statistiką, Lietuvoje ėjo 96 laikraščiai (bendras tiražas 313,5 milijonai) ir 84 žurnalai (tiražas 23,5 milijonai). Tai skaičiai, kurie skamba labai imponantiškai ir rodo, koks didelis Lietuvoje susidomėjimas spauda.

SPAUDOS KNYGYNUOSE

Lietuvos kioskuose pardavinėjami ne tik laikraščiai ir žurnalai, bet ir knygos. Tačiau knygoms yra atskiros parduotuvės — knygynai, kurių irgi nemaža. Knygų ir pirkėjų gau-

UŽSIENIO LIETUVIAI PARODŲ RŪMUOSE.

su, ypatingai geroms knygoms. Geresnieji leidiniai išgraibstomi, jiems net nepatekus į knygų lentynas. Jūs išdalina pažįstamiems iš po stalo.

Tokią patirtį turėjau su Vytauto Mačernio poezijos rinkiniu "Žmogaus apnuoginta širdis". Užėjęs į vieną knygyną girdėjau, kad tokia ir tokia parduotuvė (pasakė vardą) yra gavusi maža skaičių šios knygos egzempliorių. Sako, jeigu nori gauti, tai ten skubėk. Nuėjau ten ir man buvo pasakyta, jog knyga jau išparduota. Ir tik kai pasisakiau, kad esu atvykęs iš gana toli, gavau šios knygos vieną egzempliorių. Nors kuomet daugiau kas jos teiravosi, visi gavo atsakymą, kad knyga jau išparduota. Pasižitūrėjęs į knygos tiražą matai, jog pažymėta 10 tūkst. ir nustembi, kokioje pagarbėje Lietuvoje yra laikoma knyga. Tuo tarpu kad ir geriausiai poezijos knygai iševijoje pakanka 500 egz. ir ji čia beveik per prievartą brukama.

Kaip spaudos kioskuose nematysi Vakarų pasaulyje leidžiamų laikraščių bei žurnalų (išskyrus komunistinės pakraipos), taip ir knygynuose nėra Vakaruose leidžiamos literatūros. Tačiau Vilniuje yra vienas knygynas, kuris specializuojasi vien tik užsienio kalbų knygomis, tačiau tai spauda iš vadinamųjų demokratinių respublikų ir viena kita knyga iš kitur, bet tik sovietams priimtinių autorių. Tad nenuostabu, jog Lietuvoje yra gaudomos knygos, laikraščiai bei žurnalai, kurie neranda vietos jų knygynuose ar kioskuose. Šiuo atžvilgiu turistai iš Vakarų tėra vienintelis tos literatūros šaltinis.

KALBANT APIE IŠNAUDOJIMĄ

Iševijų spaudoje dažnai rašoma apie "išnaudojimą", kurį patiria užsienio turistai važiuodami į dabartinę Lietuvą. Dažnai prikišama, jog komunistai iš Amerikos lietuvių stengiasi išspausti dolerius, ima brangias kainas už viešbučius, maistą ir panašiai. Taip pat rašoma, kad turistai iš Amerikos ten artimieji skundžiasi savo vargais, nepritekiais, ir kitais — lyg ir komunistinio pasaulio "išradimais."

Tačiau neseniai, skaitydamas Kaune ėjusį Pasaulio Lietuvį (1939 m. Nr. 12-13), užtikau, jog ir prieškariniais laikais Amerikos lietuviai turistai gal būt didesniu pagrindu nusiskųsdavo dėl jų "išnaudojimo" Lietuvoje.

pas fotografa. Bet vežėjas nesigėdino iš moteriškės pareikalauti 15 litų, Amerikietei pasiderėjus, nusileido ligi 10 lt. Girdėti, kad ir kai kurie taksijų vairuotojai panašiai padaro".

Šiandien vienu dalyku kuo Lietuvoje būtų galima nusiskųsti, tai viešbučių brangumu, nes vietiniai turistai už juos mažiau moka (tačiau tas liečia ne tik Amerikos lietuvius). O viskas kitas atvykusiems iš užsienio yra tas pats kaip ir vietiniams, o perkant specialiose krautuvėse už užsieninę valiutą parduodama apie 3 kartus pigiau negu vietiniams. Teko nemaža keliauti taksiais ir nė vienas šoferis net nesistengė paimti kapeikos daugiau, negu iš vietinių žmonių. O duodant nors ir nedidelį "tipą", jie maloniai dėkodavo.

Taip pat tame pačiame Pasaulio Lietuvio numeryje prieškarinės Lietuvos gyventojai gėdinamai už tai, kad jie turistams iš Amerikos perdaug bėdavoja, tikėdamiesi iš jų dolerių. Žurnale rašoma: "Pirmiausia būtų labai pageidautina ir gražu, kad mūsų kaimo žmonės santykiuose su savo atvykusiais svečiais giminaičiais atsikratytų tų savo senoviškų siaurų ir ne visai pagirtinų medžiaginių sumetimų ir išrokavimų. Aišku, visur ir visuomet žmonės turi ir turės įvairių savo bėdų ir rūpesčių, bet ar ne kukliau ir padoriau atrodo, jei svečio akyse mes rodysimės esą savarankus, patenkinti ir pasitikį savimi, negu vaizduosime tarytum elgetas, laukiančias išmaldos?"

Atrodo, kad istorija kartojasi. Ir dabar, viešint Lietuvoje, teko girdėti ne vieną, kuris nurodydavo tą ar kitą kaimyną, kurie bėdavojami savo giminėms Amerikoje, kad neturi ko valgyti ir kuom savo kūną pridengti, įstengė sau net namukus suregsti ar šauniai pabaliovoti. Tik skirtumas tas, jog anksčiau nemaža dalis Amerikos spaudos visą bėdą sumesdavo "kruvinam komunizmui". Šioks toks skirtumas yra, bet ne esminis... (Bus daugiau)

Lietuvos Operos auksinė sukaktis

LIETUVOS VALSTYBINĖS OPEROS 50 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS 1970 GRUODŽIO 30 Operos ir Baletų teatre Vilniuje. Šventiškai išpuoštoje scenoje — visas teatro kolektyvas — veteranai, kompozitoriai. Nuoširdžiais plojimais sutikti keturi pirmosios "Traviatos" dalyviai — A. Sodeika, P. Oleka, A. Zauka, V. Marcinkus. Pirmajai Alfredui — Kiprui Petrauskui nesant gyvųjų tarpe, pirmoje parterio eilėje buvo padėtos gėlės ant kedės. Iškilmingą koncertą pajavairino du baletiniai numeriai. Orkestrui dirigavo visi keturi teatro dirigentai — R. Geniušas, Ch. Potašinskas, V. Viržonis ir J. Aleksa. Nuotraukoje, tarp kitų, atpažystami solistai A. Staškevičiūtė, Virgilijus Noreika, A. Sodeika, E. Kaniava, V. Daunoras ir kt.

THE ENGLISH VIENYBĖ

MEMBERS OF THE "LIETUVA" ENSEMBLE PERFORMING IN LITHUANIA.

Ekskursijos į Lietuvą

American Travel Service, vadovaujamas Walter Rask-Rasčiausko, organizuoja 1971 metų vasarą net 6 turistines grupes. Walter Rask jau 10 metų sėkmingai vadovauja lietuvių grupėms be jokių nesklundimų.

Atlanto pakraštyje, New Yorke, Bostone ir Philadelphijoje gyvenantieji lietuviai turi pasirinkimą net 4 grupių, prie kurių jie gali prisijungti New Yorke arba Montrealyje. Visos ekskursijos sustoja poilsui Romoje ir apžiūri gražųjį miestą per keletą dienų.

TRIJŲ SAVAIČIŲ EKSKURSIJOS

Gegužės mėn. 27 d. iš New Yorko	\$780.00	asmeniui (dviese kambariye)
Liepos " 19 " " " " "	861.00	" " " " " "
Liepos " 26 " " Montreale	897.00	" " " " " "
Rugpjūčio " 9 " " " " "	856.00	" " " " " "

Norintieji užsisakyti atskirą kambarį moka \$75.00 daugiau.

Liepos mėn. 26 dienos ekskursija sustoja ne tik Romoje, bet ir Leningrade apžiūrėti šį seną ir garsų miestą.

Kainos įskaito: kelionę, pilną maistą, viešbučius, ekskursijas miestų apžiūrėjimui, transportaciją iš aerodromo į viešbučius ir atgal. Visos grupės turės patyrusius vadovus, kurie kelionėje rūpinsis visais reikalais.

Lietuvoje viešės net 11 dienų
(Vilniuje, Druskininkuose, Kaune ir Trakuose)

Norintieji prisijungti prašomi registruotis, nes dalyvių skaičius ribotas. Mes sutvarkysime visus, kelionei reikalingus, dokumentus ir parūpinsime vizas.

American Travel Service Bureau.

9727 SOUTH WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60643

TELEPHONE (312) 238-9787

J. BUBLAITIS

Tel. HI 1-7747

RADIO AIDAS T.V. LAB.

KAM PARDUODAM — tuos geriausiai aptarnaujam, dėl to, kad parduodam patį geriausią. Didelis pasirinkimas spalvotų ir visokių kitokių televizijų, radijo priimtuvų, stereo tape rekorderių. Aidas sumodernintas, bet kainos tebe paliktos tos pačios.

94-17 Jamaica Avenue, WOODHAVEN, N. Y. 11421
(prie Woodhaven Blvd. traukinio stoties)

Mysteries of Lithuanian History

Discussing the establishment of a Lithuanian state during the Middle Ages (King Mindaugas, 1236-1263), a German scholar, M. Hellman wrote in 1956: "It seems, we are forced to conclude that we may never be in a position to know many things we would like to know. For instance, we know that the Lithuanians succeeded to become one of the foremost powers in Eastern Europe, but we are in the dark from whence they got their power to do so."

Something similar happened in more recent times. In his book *The Emergence of Modern Lithuania* Alfred Erich Senn, a professor of history at the University of Wisconsin states:

"A number of theories have been offered to explain how the Lithuanian national state came into being after World War I. These theories range from claims that the Lithuanians, fighting off all enemies by themselves, erected the state almost without any outside help, to violent attacks of Germany or the Western Powers as having invented the state, if not the nation, for sinister purposes of their own.

"Actually there can be no one sentence 'explanation'. The establishment of Lithuania was an outgrowth of the Russian revolution, a by-product of the First World War, and a reflection of the twentieth century Zeitgeist of democracy and national self-determination. At the same time it was the culmination of a particular national movement. Any theory purporting to explain Lithuania's emergence as a national state must consider all these aspects. Furthermore, internal and external events were inseparably connected; neither can be understood in isolation from the other."

SIMOKAITIS' LIFE SPARED

A Soviet appeals tribunal has commuted to 15 years in prison the death sentence imposed upon Vytautas Simokaitis for trying to hijack a Soviet airliner from Vilnius to Sweden at gunpoint on Nov. 9th, 1970. Simokaitis was accompanied by his wife Gražina. The airliner was en route to Palanga.

A high court delegation from Moscow went to Vilnius, to rule on the appeal by Vytautas Simokaitis.

STATEMENT BY MAYOR JOHN V. LINDSAY

"I am distressed to learn about the sentence imposed upon one of the defendants in the Vilnius Trial. Its harshness is particularly shocking in light of the world-wide outcry about the injustice over the Leningrad Trial. This is another case that calls for mercy from Soviet officials."

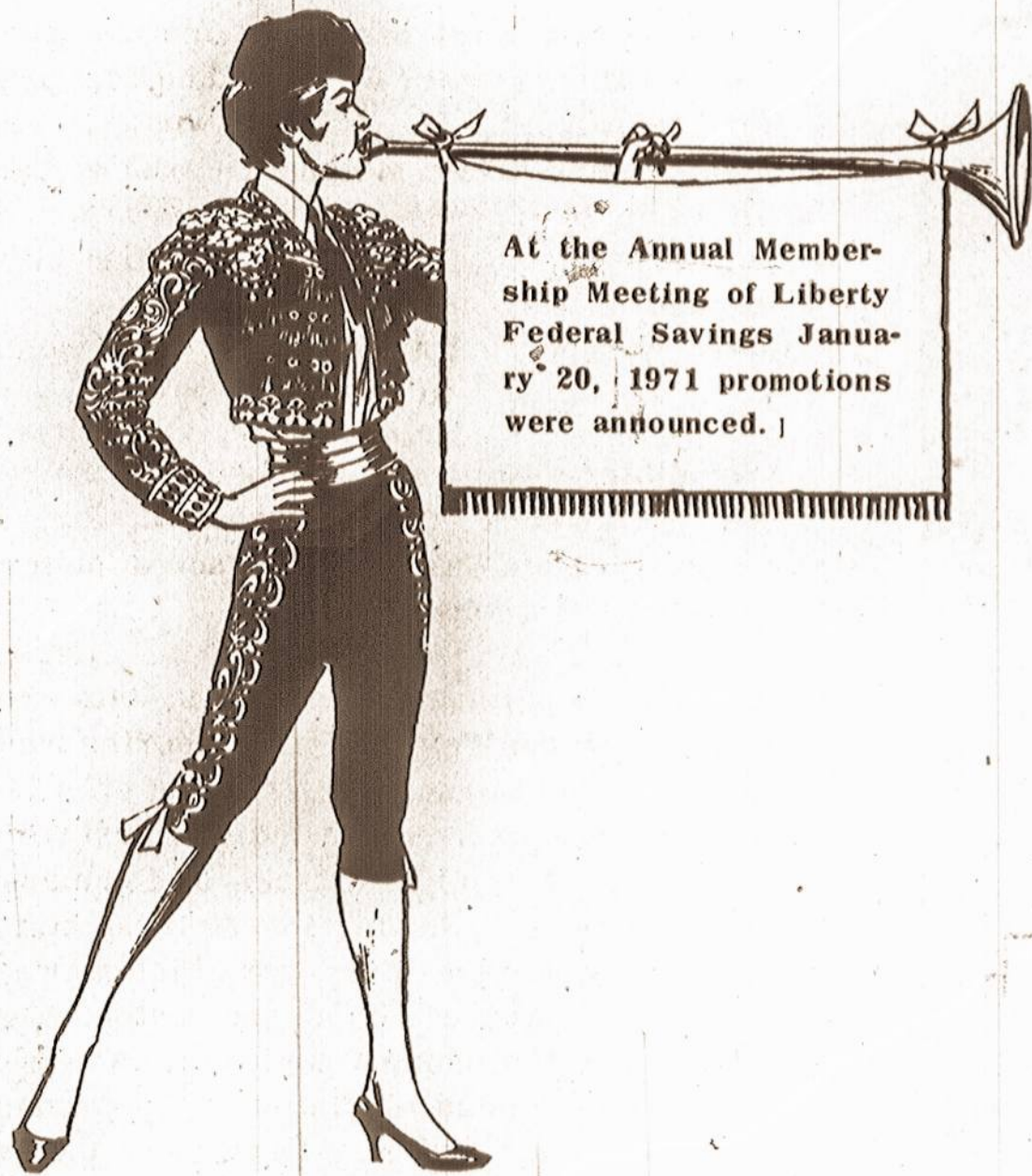
"WHY THE BALTS REBEL", an article by professor V. Stanley Vardys, was recently published in the New York Times. The author is professor of political science and director of the University of Oklahoma Munich Center for Soviet Studies.

THE UNITED NATIONS Postal Administration will issue a new commemorative stamp on March 12 on the theme "International Support for Refugees". It is estimated that there are approximately four million people in the world today who are refugees of concern to the United Nations.

WINTHROP PAUL ROCKEFELLER, the 22 year old son of former Arkansas Governor Winthrop Rockefeller and Mrs. Bobo Sears Rockefeller, formerly Ieva Paulekiute, plans to marry Miss Deborah Cluett Sage, a Chapin graduate he met at Oxford. The couple plan to make their permanent home at Winrock farm in Arkansas, after completing their education in England. Mrs. Bobo Rockefeller has been living in Paris.

DR. JACK J. STUKAS, director of a weekly radio program "Memories of Lithuania", heard on AM over WEVD, New York (1330 kil.) Saturday afternoons from 5 to 6 PM, has announced that the program will be repeated on WEVD FM (97.9 meg.) Sunday afternoons, from 3 to 4 PM, beginning Sunday, February 21st.

Liberty Federal Announces Promotions

At the Annual Membership Meeting of Liberty Federal Savings January 20, 1971 promotions were announced.

MR. CHARLES S. CHELEDEN
CHAIRMAN AND CHIEF EXECUTIVE OFFICER
 (Formerly President - Mr. C. Cheleden completed over 50 Years with Liberty.)

MRS. HELEN E. VAINIUNAS
VICE-PRESIDENT
 (Formerly Treasurer - just completed 25 years with Liberty.)

How Did We Do In 1970?

A Message From MR. CHELEDEN

It is genuine pride that we report 1970 as a year of remarkable achievement for L. F. S. Our assets increased in an amount of \$22,733,071. The merger with Germantown Federal Savings, January 31, 1970, added assets of \$20,000,000 to our then over \$73,000,000. Our assets are now at an all time high of over \$95,600,000.

We extend to our Directors, Advisory Board members and Staff, our deep appreciation for their loyalty and dedication.

To our valued customers, we reaffirm our pledge to expand our efforts to provide you with the highest return on your savings. And, continue our efforts to give a quality of friendly and efficient service that will merit your continued support.

May 1971 bring you Health and Happiness and be one of your very best.

Statement as of December 31, 1970

<p><i>Your attention please. If your blood pressure goes up when your Investments drop, Let us help level you at Liberty. Where your savings will only Go up-up</i></p>	<table border="0"> <tr><td>ASSETS</td><td>\$95,688,316</td></tr> <tr><td>SAVINGS</td><td>\$81,482,988</td></tr> <tr><td>HOME LOANS</td><td>\$79,147,035</td></tr> <tr><td>RESERVES</td><td>\$8,936,213</td></tr> </table>	ASSETS	\$95,688,316	SAVINGS	\$81,482,988	HOME LOANS	\$79,147,035	RESERVES	\$8,936,213
ASSETS	\$95,688,316								
SAVINGS	\$81,482,988								
HOME LOANS	\$79,147,035								
RESERVES	\$8,936,213								

Our statement shows the ratio of Reserves and Surplus to Savings exceeds 10%. This is an added safety for our Savers over and above the \$20,000 Insurance of accounts. You will agree with us that 1970 was a good year for Liberty as well as for our family of Savings Members.

Liberty Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
 202 N. BROAD • STENTON & DUVAL • 1625 WADSWORTH • 128 W. CHELTEN
 LO 7-1480 LI 8-3900 CH 8-5300 VI 3-4100

PHILADELPHIA, PA.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

SPORTO VARŽYBOS 1971 METAIS

Siemet tarptautinėje plėtmėje bus eilė įdomių sporto varžybų. Dalis jų:

Sausio mėn. pabaigoje Las Vegas, Nevada buvo T. Sąjungos ir JAV bokso rinktinų susitikimas. Šiuo metu du lietuviai yra T. Sąjungos čempionai, tai, vienas jų čia pasirodė.

Kovo 15 -- balandžio 3 Genevoje ir Zueriche įvyks pasaulio ir Europos ledo ritulio čempionatas.

Kovo 28 -- balandžio 7 d. bus prarastos pasaulio stalo teniso varžybos Nagoya, Japonijoje. Čia tikimasi bent poros lietuvių.

Gegužės 15-31 San Paulo, Brazilijoje įvyks pasaulio moterų krepšinio čempionatas. T. Sąjungos rinktinėje, gal būt, matysime vieną lietuvaitę.

Birželio 13-22 d. Madride, Ispanijoje bus Europos bokso pirmenybės (jose turėtų pasirodyti bent pora Lietuvos atstovų).

Rugsėjo 10-19 d. Vokietijoje rengiamos Europos vyrų krepšinio pirmenybės, kuriose, be abejo, dalyvaus ir M. Paulauskas iš Lietuvos.

Numatytas ir T. S-gos vyrų krepšinio rinktinės pasirodymas JAV, tačiau tiksliai data dar nenustatyta. T. S-gos rinktinės sudėtyje turėtų būti ir M. Paulauskas.

FUTBOLAS CHICAGOJE

Chicagoje po 3 pertraukos metų prasidėjo salės futbolo pirmenybės (Indoor soccer). Ši kartą žaidžiama didžiajame Amphitheatre, kur vykdavo lietuvių dainų ir tautinių šokių šventės. Čia nuotaka žymiai geresnė negu buvo rungtyniaujant Chicago Avenue Armory patalpose. Dabar erdviau žaidėjams ir žiūrovams. Čia dalyvauja ir lietuviai -- Lituanica, kuri amerikiečių tarpe žinoma "Litha" vardu. Po trijų sekmadienių lietuvių vienetas turėjo 2 taškus iš 3 susitikimų; sužaidė lygtomis su Wings ir Lions, o pralaimėjo Slovaks futbolininkams.

Lietuvių komanda galėtų pasirodyti geriau, jeigu turėtų daugiau nuovokos, kaip reikia žaisti salėje, kur žaidimo pobūdis šiek tiek skiriasi nuo žaidimo lauke. Čia aikštė žymiai mažesnė, o taip pat ir rungtynių laikas trumpesnis. O lietuvių komanda, galia, vartoja tą pačią taktiką kaip ir lauko aikštėje žaidžiamam futbole.

SPORTAS LIETUVOJE

* **MODESTAS PAULASKAS**, T. S-gos rinktinės kapitonas ir Kauno Žalgirio krepšininkas, vėl išrinktas Lietuvos Nr. 1 sportininku. Šiuos rinkimus, kaip ir anksčiau, atliko Sporto laikraštis, pagal skaitytojų balsavimą.

* **KAUNO ŽALGIRIS** T. Sąjungos A klasės krepšinio pirmenybėse pateikė malonia staigmeną ir sausio 4 Kaune įveikė ilgametį Tarybų Sąjungos ir Europos taurės laimėtoją -- Maskvos CASK 85:78. Šiose rungtynėse Žalgiriui M. Paulauskas surinko 30 taškų.

* **VILNIAUS KIBIRKŠTIES** moterų krepšinio komanda laimėjo tarptautinį turnyrą Rytų Berlyne. Čia lietuvaitės laimėjo visus 3 susitikimus, įveikdamos Halės, Berlyno ir Vroclavo (Lenkijoje) krepšininkes.

JUOZAS JUOCEVIČIUS ĮVEIKĖ AMERIKIETI

Sausio 23 Las Vegas mieste rungtyniavo JAV ir Tarybų Sąjungos bokso rinktinės. Laimėjo svečiai 6:5. Lietuviams įdomu, kad pergalę pasiekė mūsiškis -- Juozas Juocevičius iš Kauno, kuris nugalėjo amerikietį Larry Ward iš Milwaukee, Wisc. Jis pasiekė taip reikšmingą tašką, kuris ir nulėmė Tarybų Sąjungos pergalę. Kartu su Juocevičium į Ameriką buvo atvykęs ir jo treneris Algirdas Sočikas

TIK VYRAMS

Barzda toks dalykas, kuris dažnai sudaro nepatogumų. Ar vaikštai, ar miegi, ji visomet auga. Štai ir dabar, kol perkašitėte visas įdomybes, ji užaugo 0,003 milimetro. Tiems skeptikams, kurie netiki, siūlome išmatuoti patlėms.

SVEIKATA

Apsinuodijimas smalkėmis

DR. VYTAUTAS KIŠKIS

Atostoginėse vietovėse, kur apsišildyti žiemą mėginama anglimis, malkomis ar kitokiu kuru, daug kas apsinuodija smalkėmis.

Smalkės labai pavojingos žmogui. Net kai oro tėra jų 0,8 procento, galima numirti.

Apsinuodijama kvėpuojant. Iš plaučių smalkės patenka į kraują ir išstumdamos deguonį, susijungia su kraujo dažu hemoglobinu. Todėl sutrinka deguonies išnešiojimas po visus organus ir audinius, audiniai pradeda badauti.

Sunkiau apsinuodijama naktį, kai žmonės sugula miegoti.

Pirmiausia pradeda ašaroti, kosėti, čiaudėti. Nuo smalkių ima užti ausyse, sukasi, skauda galva, dusina. Dėl to dažniausiai kas nors iš šeimos prabunda ir prižadina kitus, kiti paprastai skundžiasi tuo pačiu. Dabar, jei kuris dar gali paeiti, turėtų pulti prie lanko ar laukųjų durų ir įleisti gryno oro. Bet žmonės dažnai nežino, ką daryti, pasiduo da vis didėjančiam silpumui. O paskui ir kojos nebeklauso, pritemsta sąmonė.

Jei dar ir dabar negaunama gryno oro, -- netenkama sąmonės prasideda traukuliai. Kvėpavimas darosi paviršutinis, su pertraukomis, krinta kraujospūdis; išsiplėčia vyzdžiai. Pulsas labai dažnas ir silpnas.

Nesulaukęs pagalbos žmogus gali mirti nuo kvėpavimo centro paralyžiaus ir širdies veiklos sustojimo.

Jei po tokio sunkaus apsinuodijimo pasveikstama, dar ilgą laiką išlieka pakitusi centrinė nervų sistema -- toks asmuo silpnai orientuojasi įvairiose, situacijose nieko neatsimena.

Apsinuodijimą smalkėmis lydi įvairūs nervų uždegimai, paralyžiai, galvos skausmai, kurtumas. Sunkus apsinuodijimas gali komplikuotis plaučių uždegimu ar palinkimu į jį, Parkinsono liga -- kai žmogus dreba galva ir rankos.

Ką gi daryti?

Paprastai šeimoje vienas kuris narys apsinuodija lengviau o kiti sunkiau. Apsinuodijusius lengva pažinti -- jų oda būna ryški, šviesiai rožinė, tokios pat spalvos pasidaro ir kraujas. Vienam kuriam atsigavus ar atradus nukentėjusį, jį galima išgelbėti. Reikia tik išnešti į kitą kambarį, kur nėra smalkių, atidaryti dūmtraukį.

Nukentėjusiam reikia atsegti rūbus, apdėti šiltomis pūslemis arba šiltai apkloti, duoti uostyti amoniakinio spirito. Jeigu būklė labai sunki, daryti dirbtinį kvėpavimą. Jei žmogus be sąmonės ir vemia, reikia jo galvą pasukti į šoną, kad nepaspringtų.

Lengviau apsinuodijęs paprastai atgauna sąmonę, ir jokio gydymo nebereikia. Tačiau, jei nukentėjęs sąmonės neatgauna, reikia nedelsiant kviešti gydytoją, tik jis dar gali išgelbėti nuo mirties. Reikia žinoti, kad labai sunkiai apsinuodijęs žmogus, net specialiai gydomas, atgauna sąmonę tik po kelių parų.

Norėdami išvengti labai pavojingo gyvybei apsinuodijimo, neuždarinėkite dūmtraukio, o prieš eidami miegoti koki pusvalandį vėdinkime kambarius. Dirbdami garažuose ir mechaninėse dirbtuvėse, žiūrėkime, kad pakaktų gryno oro, ventiliatorius laikykime įjungtus.

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

1883 Madison Street • Brooklyn 27, N. Y. (Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

VYT. BELECKAS Savininkas

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMŪGOMS. BE TO, DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visats reikalais kreipkitės į

REAL ESTATE & INSURANCE

John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių paraiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas

Virginia 6-1800

Mirė Operetės choro veteranas

Gruodžio 30 d. Stottvillėje, N. Y. staiga mirė Kazys Saurusaitis, daugeliui senųjų brooklyniečių pažįstamas Operetės Choro narys, su puikiu baritono balsu. Kazys gimė 1897 m. Skriaudžių kaime, Kazlų Rūdos apylinkėje. Brooklyne apsigyveno 1916 metais. Netrukus įsirašė nariu Strumskio-Bukėnaičio vadovaujamame Operetės Chore ir dalyvavo visuose šio choro koncertuose ir muzikaliųjų operetėlių pastatymuose. Beto, giedojo amerikiečių bažnyčioje Fifth Avenue ir Apreiškimo p-jos chore.

Iš Brooklyno išvyko 1930 metais, nes susituokė su Mare Aleksandravičiute, kurios motina ir brolis, Antanas Stankus, turėjo didelį sodą ūki, Stottville, N. Y. kurį vasaros atostogoms nuvažiuodavo visa eilė brooklyniečių, ypatingai vienybiečių,

nes Antanas Stankus su sese-rimi buvo stiprūs vienybininkai. Skaitė laikraštį iki mirties. Ūki pavedė velioniui Kaziu, kuris jį pavertė pieno ūkiu. Prieš keletą metų ūki pervadė sūnui Algiiui, o pats išėjo į pensiją. Giedojo vietas Stottville bažnyčioje, kurioje žmona Marė ėjo vargoninkės pareigas.

Paliko žmoną Marę, sūnų Algį su šeima ir dukterį Al-doną Warren MacCormack su šeima (viso septynius vaikai-čius), ir brolių Stasį, Chi-cagoje.

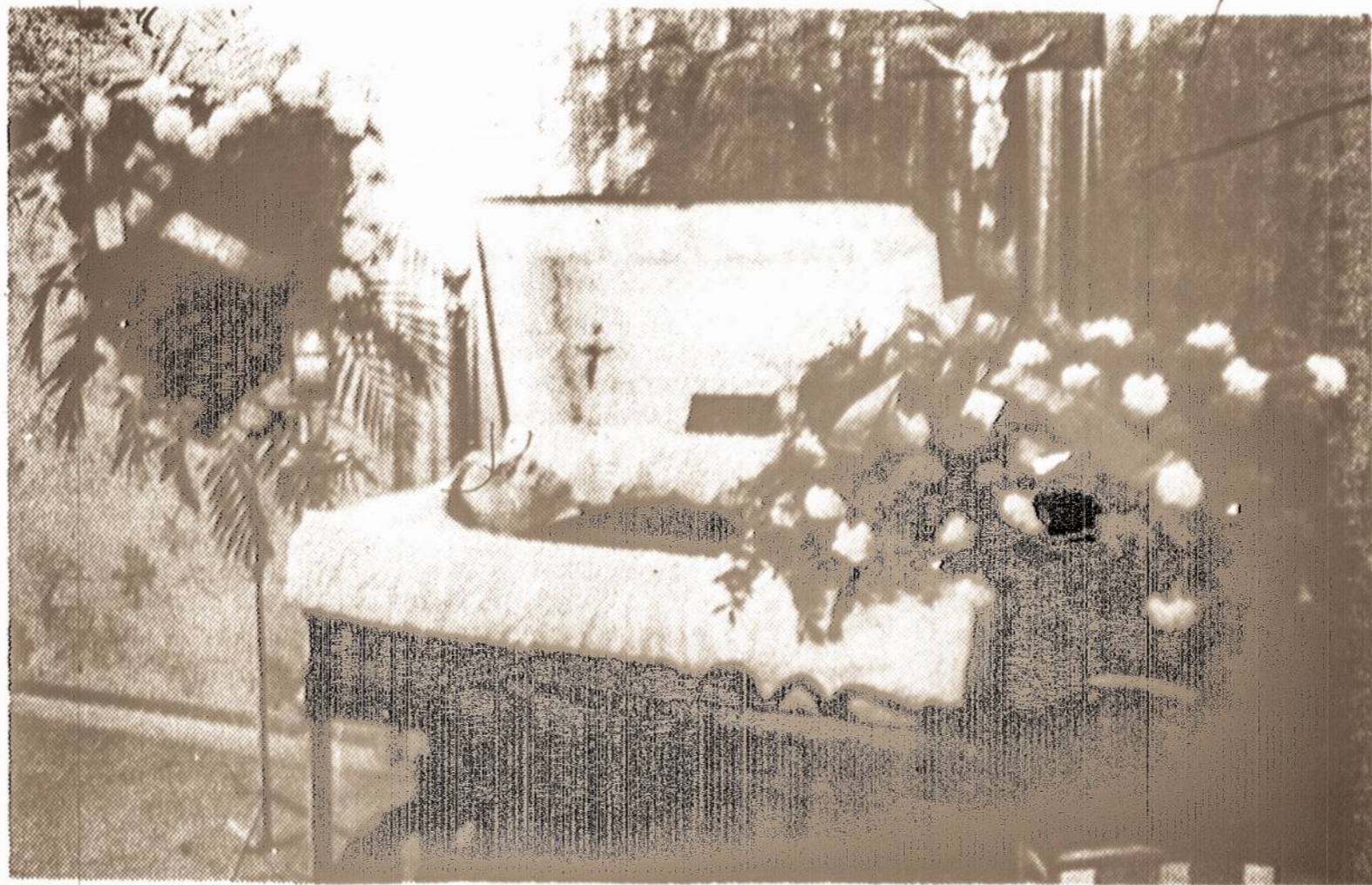
Be Operetės Choro, Kazys dar buvo nariu Jurgio Joku-baičio suorganizuoto Trubadurų Kvarteto (Jurgis Joku-baitis, Feliksas Morkus, Ka-zys Kazemėkas ir Kazys Saurusaitis).

E. Zateplinskienė mirė sausio 13 Brooklyno ligoni-nėje. Palaidota sausio 16. Liko nušūdusi sesuo Marija Varnienė, prof. dailininko Adomo Varno žmona, Chi-cagoje. Velionės dukra O. Nauragienė mirė prieš me-tus laiko Worcester, Mass.

Jonas Tamulionis, vargo-nininkas mirė Nashua, N. H. Palaidotas vasario 3. Buvo gimęs Marcinkonyse 1893 m.

Antanas Grigonis mirė savo sodyboje, arti Panevė-žio. Gimęs 1889 m. spalio 3 Miškiniuose, Rokiškio apskr. Buvo mokytoju, pa-rašęs apie 40 veikalų bei brošiūrų. Dar 1911 m. su-rinko ir išleido vaikams 200 žaidimų. Nuo 1934 m. buvo pensijoje.

Kanadoje, Sudbury, Ont., mirė leitenantas Jonas Žiū-kaš, sulaukęs 62 m. amžiaus. Palaidotas šv. Jono kapinė-se, Port Credite.

Jonas Baltus

JONAS BALTUS pašarvuotas Smithtown, L. I. šermenine-je. Laidotuvėmį rūpinosi Joseph Garszva, Jr.

STASYS ŠPOKAS, miręs va-sario pradžioje Tampa, Fla. Palaidotas Philadelphiaje greta žmonos ir dukros. Šia-me mieste velionis su šeima gyveno daug metų. Nušūdime paliko du sūnus: Adolfą gy-venantį Tampa Fla. ir Bruno Long Islande. Taip pat sep-tynis anūkus.

JONAS BALTUS veteranas uniformoje. Jis buvo Pirmo-jo Pas. karo veteranas.

Jonas Baltus-Baltušnikas, mirė sausio 12 šv. Jono ligo-ninėje, Smithtown, L. I. Bir-želio 12 būtų sulaukęs 76 m. amžiaus. Palaidotas Coram, L. I. kapinėse. Nors buvo nepa-

prastai šalta diena, laidotu-vėse dalyvavo per 50 jo arti-mųjų. Po laidotuvinių pietus sesuo Agnes Janus su dukra ir žentu suruošė Lion's res-torane, Port Jefferson, L. I.

Prieš 2 metus mirė žmona, leva. Nuo to laiko nesveikavo.

Liko sesuo Agnes Janus, Smithtown, L. I., jos duktė Mrs. Marie Reinhart ir žen-tas Howard, anūka ir anūkas, gyveną Long Beach Road, St. James, L. I.

Liko ir tolimesnių giminių, tarp jų Chicagoje pusbroliai Maskaliūnai, Mačėnai ir kiti.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

Charles J. Roman Funeral Home

WM. H. BEARD, Supvr.

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Koplyčia laidotuvėms Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

Lietuviškam rajone —

LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; va-kare: 738-1946. Čia rasite nuoširdų lietuvišką pr tarnavimą.

Naujas Lietuvių Restoranas ir Baras

HAVEN RESTAURANT & BAR

su sale įvairioms pramogoms

94-25 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

(arti BMT Jamaica traukinio Woodhaven stoties)

Tel. 846-9271

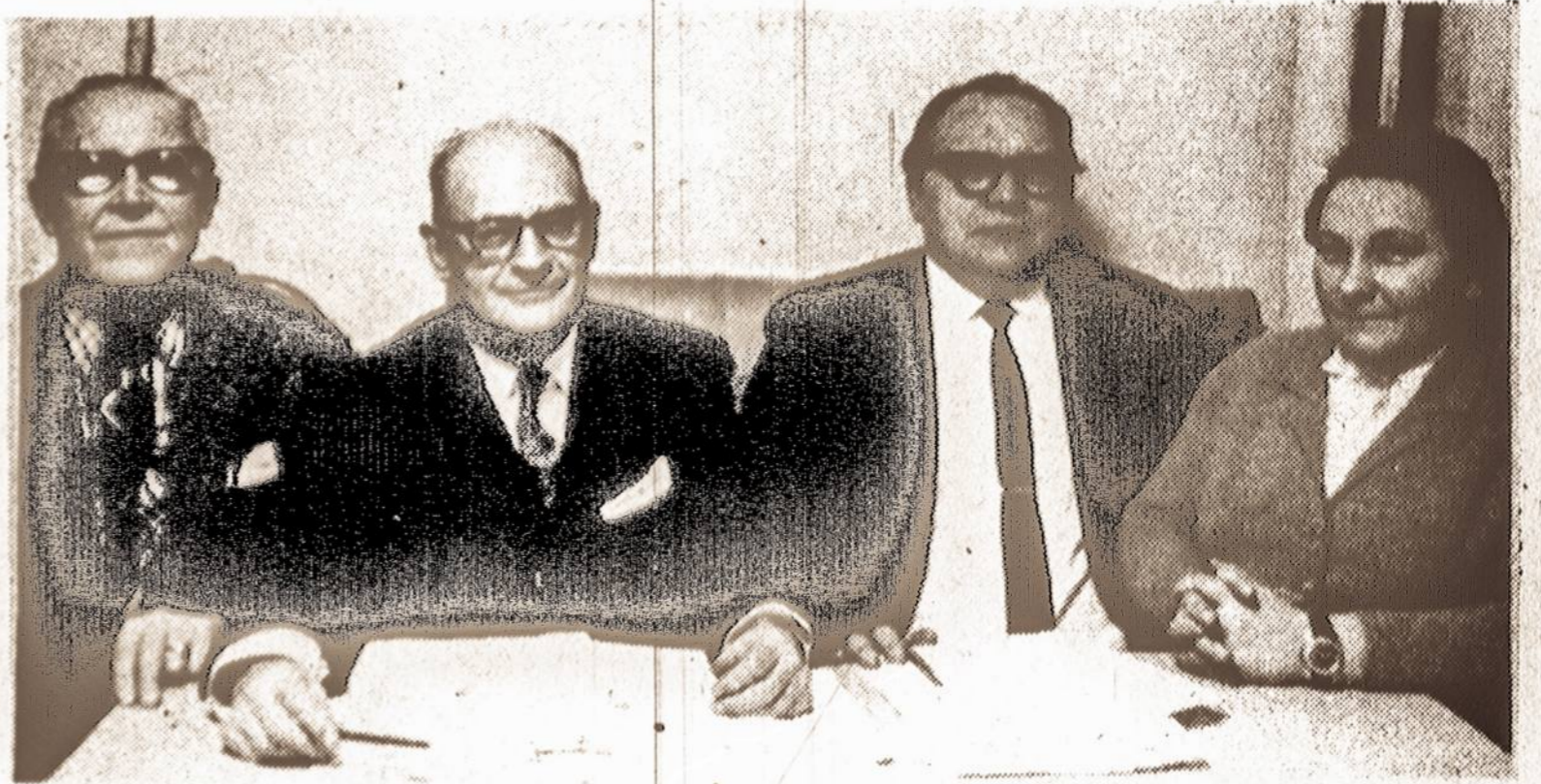
Visi kviečiami atsilankyti, pasivaikinti ir pasinaudoti jaukia sale
Savininkė MARIJA DIRŽIENĖ

VIENYBĖ

● VIENYBĖ išleidusi savo pirmąjį š. m. numerį susilaukė didelių sunkumų savo patalpose. Didžiausių šalčių metu sausio mėn. visiškai sugedo apšildymo sistema ir iki gazo kompanijos mechanikas prisista-tė, užtruko kelios savaitės. Bet tuo mūsų bėdos ne-pasibaigė. Šilumai pradėjus veikti sutruko keli radi-atoriai, kuriuose vanduo, matyt suledėjo per tą šaltą laikotarpį. Dabar viskas sutaisyta ir labai apgalies-taujame, kad laikraščio išleidimas buvo taip suvėlin-tas. Džiaugiamės, betgi, kad niekam neteko atsigulti ligoninėje nuo perdidelio nušalimo.

● TOMUI JONAIČIUI buvo padaryta sunki operacija Jamaica ligoninėje. Ligonis sveiksta ir netrukus tiki-si grįžti į namus. Jis dėsto diktiją City College of New York. Jo žmona - Demie Jonaitienė - yra anšų kalbos mokytoja Franklin K. Lane High School, Wood-haven, N. Y.

● ANTANAS SVEDARCKAS, Vienybės skaitytojas Amsterdam, N. Y., Vienybės 85 metų sukakties pro-ga atsluntė net 12 naujų prenumeratorių, kartu pri-jungiamas ir 85 dol. čeki. Už tokią vertingą dovaną A. Svedarckui nuoširdžiai dėkojame ir jo paramą Vie-nybėi labai giliai įvertiname.

SLA 38-sios kuopos naujosios valdybos dalis. Iš kairės į dešinę perrinkti: Petras Mačys, Vicepirmininkas ir organizatorius; adv. Steponas Bredes, Jr., Pirmininkas, kuris yra ir SLA Centro Iždo globėjas ir per 15-ka metų buvęs 5-sios apskrities Pirmininkas; Pranas Dimas, Iždininkas ir naujai išrinkta Sekretorės pareigoms Salomėja Narkėliūnaitė, žurnalistė ir fotografė. Kny-goms peržiūrėti komisija, kurios fotonuotraukoje nėra, yra Jonas Valaitis ir Kynastas.

BRONE IR PRANAS SPŪDŽIAI neseniai paminėję savo vedybinio gyvenimo 40 metų sukaktį. Ta proga įvyko po-būvis jų rezidencijoje, Woodhaven, N. Y., dalyvaujant gi-minėms ir artimiems draugams, kurie jubilijatams linkėjo ilgiausių metų. S. Narkėliūnaitės nuotr.

Lituanistikos kursai Fordham Universitete

Fordham universitete 14-tieji metai lituanistikos kur-sai pradami birželio 28 iki liepos 2. Dėstyti pa-kvlesti profesorai: dr. A. Saly, St. Barzdukas, J. Brazaitis, dr. A. Kučas, dr. V. Maciūnas, dr. J. Puzi-nas, A. Masionis, dr. K. Ostrauskas, dr. A. Klimas, dr. Vl. Jaskevičius, SJ, V. Čižiūnas, dr. A. Vasys.

Bus dėstoma: Lietuvos baltų kalbotyra, Lietuvos kalba pradadantiesiems, Lietuvos kalba pažengusie-siems, (kur bus ir lietuvių

literatūra-kolegijos kur-sas), lietuvių kalbos dėsty-mo metodika, taikoma šeš-tadininių mokyklų mokyto-jams. Studentai gaus kredit-us, kurie bus užskaitomi ir kituose universitetuose. Bus priimami ir laisvi klausytojai.

Bendruomenė skiria 10 stipendijų po \$300. Skiria-mos ir dvi premijos po \$50 už geriausius rašinius.

Paskaitos vyks nuo 1 iki 4:40 v. p. p. Studentams pa-gaidaujant laikas gali būti ir pakeistas.

Norintieji gali apsigyventi universiteto rajone studentų bendrabučiuose. Laikas ri-botas, registruotis patarti-na tuoj. Kreiptis: Fordham University, Director of Housing, Bronx, New York 10458.

Kursų reikalų kreiptis:

The Lithuanian Program, Fordham University, Box AA, Bronx, N. Y. 10458, arba: Prof. A. Vasys, 8831 Winchester Ave., Philadel-phia, Pa. 19115.

Lietuvos Atsiminimų radijo programos

Lietuvos Atsiminimų Ra-dijo Valanda, transliuojama AM bangomis, 1330 kilocik-ly iš New York'o WEVD stoties -- šeštadieniais, nuo 5 iki 6 val. popiet, nuo 8. m. vasario 21, kartojama sekmadieniais nuo 3 iki 4 popiet, FM bangomis 97.9 megacikly.

WEVD stoties FM siyat-uvas netrukus pradės trans-liuoti nuo didžiulio Empire State pastato New Yorke, bokšto antenos. Programos direktorius, prof. dr. Joku-bas Stukas, norėdamas, kad kuo daugiau klausytojų ga-lėtų džiaugtis Lietuvos At-siminimų programa pri-siėmė didesnę finansinę naštą, tikėdamas, kad klau-

sytojai jo pastangas įvertins ir parems.

Jis bus dėkingas už klau-sytojų pranešimus. Svarbu patirti ir kaip toll progra-mos pasiekia lietuvius. Lie-tuvos Atsiminimų Radijas atžymės 30 metų gyvavimo sukaktį balandžio 24 d., šeštadienį, Lietuvių Laisvės Salėje, Elizabeth, N. J., koncertu ir balium, ir dieną vėliau, balandžio 25 d., sek-madienį, banketu -- Sv. Trejybės lietuvių parapijos salėje, Newark, N. J. Pro-gramos reikalais susisiekti-te adresu: Lietuvos Atsimi-nimai, 1467 Force Drive, Mountainside, N. J. 07092. Tel. 232-5565 (Code 201)

mes

Tęsinys iš 2 psl.

za" — Akiračius. O dabar, štai, vilties netekusių-jų būrelis suskato leisti Naująją Viltį.

Jei Sėja, Akiračiai ir Naujoji viltis iš tikrųjų ką nors naujo į mūsų spaudą įneštų, būtų galima nuoširdžiai sveikinti. Bet jeigu vaidina tik tą ką Vienybė per 84 metus karžygiškai vaidino, jų pa-stangos, kaip tie istorijos tautoms užkraunami tie patys antrieji vaidinimai — yra labai kvaila. Juk ir Laisvoji Lietuva tevaidina tik tą ką Bačkausko Saulė, su savo "ant kuilio jojančiąja Taradaika vai-dino, kai pirmieji lietuviai išėiviai pusrasčiai Amerikoje Pensylvanijojei Amerikai anglis kasė.

ŽURNALISTAS A. SINKEVIČIUS NEW YORKE

Iš Lietuvos į New Yorką sausio 31 d. žurnalistiniam darbui atvyko Apolinaras Sinkevičius, pakeitęs amerikiečiams lietu-viams žinomą Albertą Laurinčiuką, ilgokai gyvenusį Kanadoje ir Jungtinėse Valstybė-se, lankiusį Pietų Ameriką ir apie Afriką bei Ameriką parašiusį po knygą.

Apolinaras Sinkevičius dirbo Lietuvos Žinijos draugijoje pirmininko pavaduotoju, bendradarbiavo spaudoje ir televizijoje. Jis lankėsi Pietų Amerikoje, Meksikoje, o dabar keliems metams atvyko į Jungtines Valstybes.

Lietuvos televizijoje plačiai pasakodavo savo kelionių įvykius ir komentavo Amerikos politinį, ekonominį gyvenimą. Atsakinėjo ir į klausimus, buvo "lektorius su publika".

Tai 35-rių metų augalotas vyras, su ku-riuo pasikalbėjus, lieka gilus įspūdis. Nors, sakosi, greitomis turėjęs pareigoms pasirošti, bet susidaro įspūdis, kad dar-bui gerai pasiruošęs.

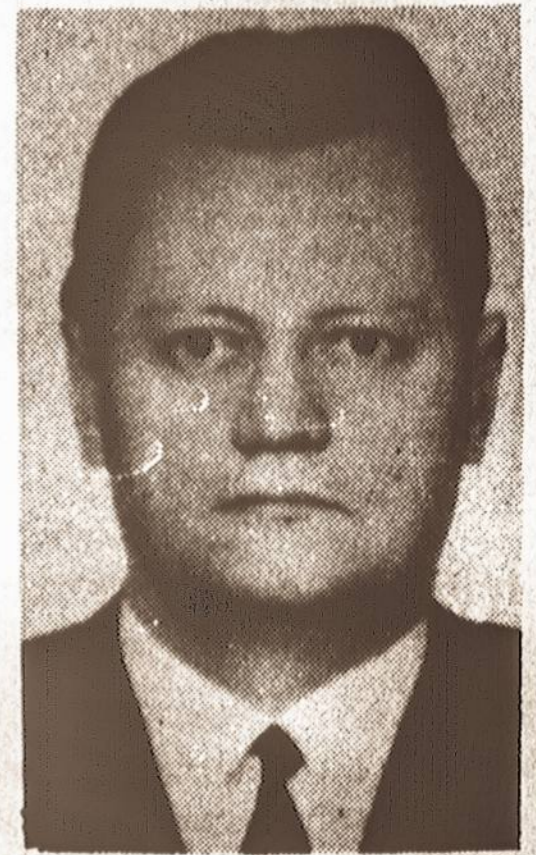
Iš tarmės negalima pažinti, kad tai Pa-pilėje, netoli Akmenės gimęs, žemaitis. Tik ieškodamas žemaitiškosios tarmės pėdsakų, jų gali surasti, nuo kurių žemai-čiui sunku bėpabėgti. Studijuodamas Vil-niaus ir Šiaulių pedagoginiuose institutuose lietuvių kalbą ir literatūrą, tikrosios žemaitiškos tarmės žymes prarado...

Iš pat jaunatvės mėgo laikraštiniųko darbą. Dar studentaudamas leido biuletinį, rašė ir teberašo ne vien sostinės Vilniaus, bet ir savo apylinkės, ypač Šiaulių spaudai. Šiaulius pamėgęs ir pažinęs apie juos, drau-ge su kitais, yra parašęs ir knygą.

Nuo 1960 m. Lietuvos žurnalistų s-gos narys.

Domėjosi tarptautiniu gyvenimu, tad iš pat jaunatvės daug keliavo, daug rašė ir kalbėjo apie matytas kitas šalis. Jo kelio-nės po Pietų Ameriką ir įspūdžių pasa-kojimai Apolinarui Sinkevičiui Lietuvos žurnalistų tarptautininkų šeimoje pozicijas sutvirtino.

Telestudijoje į telekamerą žiūrėti ir kalbėti -- nėra tas pat kas kalbėti į publi-ką -- plojančią, snaudžiančią, ironizuojan-čią, replikuojančią...

APOLINARAS SINKEVIČIUS

Lietuvoje yra pusė milijono televizijos priimtuvų, televizorių. Kiekvienas į tele-viziją žiūri kaip specialiai jam perduoda-mą programą. Taigi, telekom ntatoriui reikia būti įdomiam, intymiam, argumen-tuojančiam įvairiai galvojančiesiems. Sin-kevičius per šešetą metų derinosi prie tele-vizijos reikalavimų, klausėsi prityrusių režisierių ir redaktorių, ne vien Lietuvoje, bet visur kur keliavo.

Žinybos draugijoje dirbo nuo 1963 m., pirmausia sekretorium, vėliau pirminin-ko pavaduotoju, ėjo įvairias pareigas ir Ryšių su užsienio lietuviais komiteto pre-zidiume. Buvo ir leidinio Laikas ir įvykiai redkolegijoje.

Dabar, gyvendamas prie pasaulinių įvy-kių centro, Jungtinių Tautų, New Yorke greitame gyvenimo sukuryje labai įvertins Lietuvos televizijoje patirtį -- skaityti sekundes ir jomis gyventi. Ant šios Žemės kamuolio dar nėra taip sekundes skaldan-čios vietovės, kaip New Yorkas.